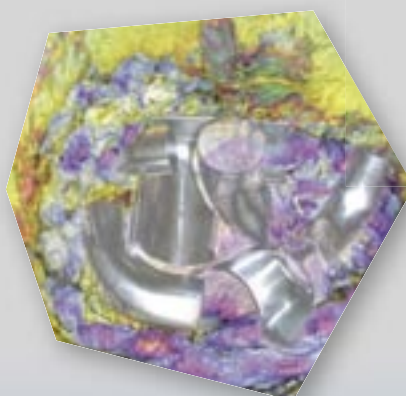




INKARNAR



Nova uprava se predstavi

Priloga: **Naša skrb za okolje**

1 stran: Cinkarnar 302



Sedem cvetic cinkarniških
prodajnih programov

1 stran: Cinkarnar 302 -PRILOGA



Časopis Cinkarne Celje, d. d.
Letnik: LI, december 2005, številka 2/302

Glavna in odgovorna urednica:
Mira Gorenšek

Izdajatelj, naslov uredništva in tisk:
Cinkarna Celje, d. d.,
Kidriceva 26,
p. p. 1032, 3001 Celje,
telefon: ++386(0)3 4276144,
faks: ++386(0)3 4276172,
el.pošta: info@cinkarna.si

Oblikovanje in grafična priprava:
Lea Gorenšek

Filmi:
Računalniške storitve, Zoran Bezljaj s.p.



6

2 Intervju s članoma Uprave Tomažem Benčino in Nikolajo Podgoršek Selič

6 **Prodaja Cuprablau Z na Kitajsko**
Kitajski poljedelci bodo začeli uporabljati naše škropivo za zaščito rastlin, ki se na Kitajskem imenuje Kubobao.
Na sliki: Xia Chenghong, referent zadolžen za Cuprablau Z in njegov šef Zhang Wei, vodja agrokemijskega oddelka.



7

7 **Dovolj znanja in opreme za razvoj mozirske kemije**
Pogovarjali smo se z dosedanjim direktorjem Ferdom Erjavcem, ki se je upokojil.

8 **Izboljšave na področju varčevanja z energijo**

9 Komprimiran zrak v tretji fazi

10 Optimiranje rabe vode v Metalurgiji

11 **Obnavljanje proizvodnje žveplove kisline**
Obzidava notranjosti peči za sežig žvepla



11

12 Prezaposlitev ni bavlav
Pogovor z Jožetom Pavičem

13 **Predstavljamo Marka Cvetka, delavskega direktorja in Zorana Pevca, predsednika Sveta delavcev**

14 Mi med seboj predstavljamo ljubiteljsko dejavnost Tonija Miheliča

15 **Visoka nagrada za magistrsko delo Tomiju Gominšku**
Izvedeli boste kdo je končal študij ob delu

16 **Šport in kultura**
Sindikalne športne igre Novo mesto

18 Pogovori z upokojenci

20 Cinkarna v slovenskih botaničnih vrtovih



17



20

PRILOGA

Tokrat je 12 strani priloge Cinkarnarja, namenjene naši skrbi za okolje

*Dragi Cinkarnarji,
V prihajajočem letu vam želimo
veliko poslovnih uspehov, zadovoljstvo pri delu
in srečo v osebnem življenju.
Enako želimo tudi vsem vašim dragim,
poslovnim partnerjem in prijateljem Cinkarne.*

*Predsednik Marko Vresk s člani
Nadzornega sveta Cinkarne Celje, d.d.*



Člani Nadzornega sveta



*Uživajte v tem kar delate,
in vse, kar delate,
delajte s strastjo,
potem ne bo več nič
nemogoče!*

Urednica



Delovno in odgovorno v prihodnje

Predsedovanje Upravi sem prevzel v zelo dinamičnem času, ki je zelo zahtevno, saj iz zunanjega okolja nenehno pretijo nevarnosti. Tržne razmere v Evropi in svetu se ne umirjajo, cene naših proizvodov so na nizkem nivoju in ne omogočajo lagodnega življenja. Kljub vsemu, moramo optimistično zreti v prihodnost. Ne nazadnje, so zadnji obiski največjih kupcev pokazali, da bomo velik del povečanih kapacitet proizvodnje prodali in tako lahko načrtujemo optimistično rast proizvodnje in s tem rast prodaje. Seveda je samo po sebi umevno, da moramo pri tem ohraniti dosedanje kakovost izdelkov in zanesljivost dobav. Cinkarna se lahko pohvali z zaviljivo kakovostjo svojih proizvodov, kar potrjuje svetovni trg, vendar moramo nenehno stremeti po izboljševanju, ki nam bo omogočilo nadaljnjo rast.

Letošnje leto je bilo za Cinkarno naporno, burno in medijsko odmevno, vendar je pri tem daleč najbolj pomembno, da bomo poslovno leto zaključili pozitivno. Stanje ni blesteče, je resno, a kljub temu v prihajajočem letu načrtujemo rast dobička. Varčevanje še naprej ostaja naša stalnica, a prepričan sem, da bomo z odgovornim in skupnim delom, kos vsem težavam.

Z velikimi napori zaključujemo modernizacijo proizvodnje titanovega dioksida. Zdaj je treba čimprej doseči varnost in stabilnost proizvodnje. Pri načrtovanju poslovanja smo torej še vedno zmerni optimisti in pričakujemo, da se bodo napori modernizacije, povečane proizvodnje in dvig produktivnosti odrazili v večji meri.

V času investiranja v modernizacijo TiO₂ ostale dejavnosti morda niso dobile priložnosti. Načrtujemo, da bomo v prihodnje lahko podprli tudi naložbe v širjenje in modernizacijo proizvodenj za gradbeništvo in praškastih lakov. Ocenjujemo namreč, da ti programi imajo resurse in znanje za uspešen razvoj, kljub zelo hudi konkurenci na trgu. Metalurški program ima perspektivo zgolj ob polni izrabi proizvodnih kapacitet. Kratkoročno bomo investirali v posodobitev proizvodnje žveplove kisline in program sanacije in rekultivacije odlagališča sadre. Vsem so verjetno znane težave s katerimi se srečujemo pri pridobivanju dovoljenj, a lahko vam zagotovim, da smo na pravi poti in da bomo projekt pripeljali uspešno do konca. Kot novost naj omenim, da bomo začeli centrifugiranjem sadre pred odlaganjem na deponijo, del tako pridobljenega nevtralizata nameravamo, v drugi polovici leta 2006 že tržiti.

Na področju varovanja okolja bomo tudi v prihodnje usmerjeni v spoštovanje vseh najvišjih okoljskih zahtev, ki so podane z evropskimi direktivami. Sproti bomo odpravljali pomanjkljivosti in se trudili, da bi se še bolj prilagodili Celjanom in vsej zainteresirani javnosti.

Pred nami je novo leto, ki bo za nas zelo zahtevno. To kar smo dosegli do zdaj, je dobra osnova, da lahko optimistično zremo v prihodnost. Pozornost na dogajanja okoli nas, inovativnost in izvirnost ter delovno in odgovorno uresničevanje vseh načrtov in zahtev, ki stojijo pred nami, so temelj našega nadaljnjega razvoja. Verjamem in prepričan sem, da bomo to zmogli. Naj zaključim z željo, da boste tudi v prihodnje lahko ponosno trdili, da ste Cinkarnarji in da se boste počutili kot nepogrešljiv delček celote, ki jo skupaj gradimo.

Zahvaljujem se vam za sodelovanje in podporo, hkrati pa vam želim, da bi čim več veselih trenutkov preživeli med svojimi najbližjimi v zdravju in zadovoljstvu.

Generalni direktor
Tomaž BENCINA



Tomaž Benčina,

novi generalni direktor

Po odhodu Marjana Prelca, Upravi drugo polovico leta 2005 predseduje Tomaž Benčina. V tem času je Cinkarna znova vzpodbudila zanimanje javnosti, ne le z njegovo predstavitvijo, temveč tudi v povezavi z okoljevarstveno problematiko. Več energije je moral namesto v notranje razmere, posvetiti zunanjim težavam. V pogovoru je prepričan, da bo Cinkarna v prihodnje brez pretresov kos položaju in da bo postala še bolj trdno podjetje.

40-letni diplomirani metalurg in ekonomist, ki je v Cinkarni zaposlen že od leta 1990 je začel kot tehnolog oziroma vodja proizvodnje v metalurgiji, po opravljeni diplomski iz ekonomije pa se je priključil vodstvu podjetja kot pomočnik generalnega direktorja in direktor marketinga.

Mnogi se sprašujemo kako bo novo vodstvo reagiralo na težave. Navajeni smo bili na avtokratski način vodenja, da se zdi, da ne znamo več delati drugače. Ali boste nadaljevali način vodenja ali je morda zapihal nov veter?

Vsak človek ima svoj pogled na svet in vodenje. Na Cinkarno gledam kot na relativno stabilno podjetje, ki potrebuje novih vzpodbud, da se bo znalo zoperstaviti novo nastalim izzivom, ki jih okolje od nje pričakuje in zahteva. Doseči je treba nov pristop do dela, zlasti miselni preobrat. Treba bo razmišljati, kaj in kako bomo po svojih zmognostih kar najbolj prispevali k boljšemu poslovanju, prenehati se zanašati na to, da nas bodo drugi pripeljali do tega. Pri večini zaposlenih ni zaznati, da bi se najprej spraševali po dolžnostih, nasprotno, najprej vprašajo po pravicah.

Motivacija in stimulacija se navadno ustavi pri denarju. Kaj torej porečete na povišice, bonitete, trinajsto plačo?

Denar si je treba zaslužiti z dobrim in odgovornim delom. Vsako nagrado je treba upravičiti. Zato so potrebni rezultati. Zavedam se, da je za večino denar najpomembnejši motiv za delo. Idealno za vsakega vodjo je zadovoljstvo zaposlenih. Žal velika večina ljudi nikoli ni popolnoma zadovoljnih. Podatki kažejo, da imamo v Cinkarni zelo dobre dohodke, a nisem prepričan, da se tega večina zaveda. Z velikim veseljem bomo izplačevali bonitete in trinajste plače, a le, če bo to mogoče. V zadnjih letih, ki so bila vsa po vrsti za Cinkarno zelo težka, smo bili priča precejšnji rasti plač v strukturi prihodkov, kar kaže, da smo dobršen del pričakovanih pozitivnih učinkov investicije že porabili. Trend relativne rasti stroškov dela, je uprava prisiljena ustaviti. Najtežje je to moč doseči z zmanjševanjem dohodkov na individualni ravni in najlažje z večjo prodajo in produktivnostjo,

kar je tudi osnovni cilj nove uprave.

Najboljša socialna varnost za delavca je delo. Ali ste za prožen trg dela (enostavnejše odpustanje in enostavnejše zaposlovanje)? Menite, da imamo v Cinkarni preveč starih in iztrošenih delavcev?

Ločevanje na mlade in stare je nesmiselno, obstajajo le dobri in slabi. Povprečna starost med 40 in 50 leti je normalna in logična posledica zniževanja števila zaposlenih po mehki varianti v preteklosti. Temu ne moremo ubežati. Menim, da pravilno prerazporejanje zmanjša obremenjenost posameznika. V dejstvu, da so nekateri delavci preobremenjeni, drugi pa premalo, imamo še precejšnje notranje rezerve. Najti moramo načine, da to uredimo s prerazporejanjem znotraj podjetja. Direktno podrejeni vodje, ki bodo za to zadolženi in tega ne bodo mogli ali sposobni izpeljati, bodo morali prepuštili vodenje drugim.

Na katerih področjih bodo najprej potrebne spremembe in zakaj?

Reorganizacijo je potrebno prilagajati potrebam in ljudem. Osnovno vodilo pri tem je, omogočiti združevanje funkcij in večja medsebojna zamenljivost zaposlenih, skratka večja fleksibilnost ljudi in boljša učinkovitost. Nekateri bodo morali sprejeti in delati več opravil kot doslej. Ljudje morajo biti polno zaposleni in imeti pristojnosti in odgovornosti. Temu je treba prilagajati organizacijo. Le tako bomo izkoristili notranje rezerve. Invalidi so naša pereča težava, ki jo je treba reševati na človeški način, zanje pa upoštevati najvišje standarde, ki veljajo v državi. Nekateri še naprej uspešno delajo in so vzgled ostalim. Poslovne enote bodo ostale, največje spremembe bodo po vsebini, torej da se bomo morali najverjetneje posloviti od dejavnosti, ki niso več rentabilne. Ostale bodo tiste, ki imajo največ znanja in dodano vrednost. Trmasto vztrajati pri proizvodnjah, ki ne prinašajo rezultatov v sodobni ekonomiji, ni več mogoče. Ustvariti moramo takšne pogoje, da bomo program korenito krčili in prešli v ustavev na neboleč način. To pomeni, da bo ogromno energije potrebno usmeriti v razvoj.

Vrednost delnice na prostem trgu v zadnjem času niha bolj navzdol, kot navzgor, kaj menite o vzrokih za to?

Poudariti je treba, da je Slovenski borzni trg relativno majhen. Že v preteklosti smo bili vajeni, da rezultati podjetja niso bili ravno v neposredni povezavi z vrednostjo delnice. Trenutna nizka vrednost ne kaže realnega stanja podjetja, zato vsem zaposlenim svetujem, da jih, če je le mogoče, zadržijo.

Tudi ekološka zgodba in negativni odzivi medijev in okoljskih krajanov nam jemljejo energijo?

Na tem področju nimamo druge izbire, kot da se prilagajamo najostrejšim zahtevam, veljavnim v Sloveniji. Zadnji neljubi dogodki in predvsem pohvale na reakcijo vodstva podjetja kažejo, da je le z argumentiranim in strokovnim odnosom mogoče odgovoriti na zlonamerna pisanja. Proces ustvarjanja senzacij s tem seveda ob današnjem stanju medijev ni moč zaustaviti.

Ne nazadnje, kaj bi rekli o sebi, ste zagovornik naglih sprememb, kar rečete drži, ste dober poslušalec, ste načelen, strog, trd pogajalec, globalist, kako vas je treba prepričati, da ukrepate?

O sebi je nevhvaležno govoriti, človeka spoznaš skozi njegova dejanja in v daljšem času. Pravzaprav sem presenečen, ko slišim, da sem pre malo strog. Verjetno je to povezano z dejstvom, da redko uporabljam visoke tonske frekvence. Menim, da sem načelen in v službenem pogledu zahtevam, kar je prav. Vse kar počnem v službi, počnem v dobri veri, da je to dobro za podjetje. Moja naloga je, da poslušam, odločitev je zdaj velikokrat samo moja, zato rad slišim najmanj dve plati iste zgodbe. Menim da nisem ravno strog, ne vidim pa razloga, da bi nekdo skušal moje meje. Po duši globalist verjetno nisem, sem pa toliko, kolikor sem kot predsednik uprave dinamične družbe v globalnem svetu prisiljen biti. Prepričate me lahko predvsem z argumenti, a se verjetno ne morem izogniti dejstvu, da imam podjetje rad.

Mira GORENŠEK



Nikolaja Podgoršek Selič, nova tehnična direktorica

Za članico uprave je bila po odhodu Vilibalda Raznožnika imenova Nikolaja Podgoršek Selič, ki je prevzela naloge tehnične direktorice in namestnice generalnega direktorja.

Po izobrazbi je specialistka tehnologije vodenja industrijskih procesov in diplomirana inženirka kemijskega inženirstva. Za njo je slabih 20 let strokovnega in praktičnega razvojnega dela v naši največji proizvodnji pigmenta titanovega dioksida. Tam je pustila svoj osebni pečat, o tem je v Cinkarnarju že veliko napisala.

Delavci vas imajo radi, to so dokazali ob vaši premestitvi iz PE TiO₂ na Upravo, ko so naredili veliki šov. Kaj vas posebej odlikuje?

Pravzaprav ne vem. Morda to, da imam ljudi rada. Vse! Ne kvalificiram jih na dobre in slabe. Zgolj na tiste, ki predstavljajo zanesljiv člen v življenju in tiste, ki predstavljajo izziv za izboljšanje. Ali lahko izboljšanje dosežeš, je odvisno od tebe. Od tega koliko prirojenega daru imaš za pozitiven vpliv na ljudi in kakšne osebne rasti si sposoben.

Moja odhodnica je bila ravno toliko posebna, kot sodelavci, ki so mi jo pripravili. Kljub temu, da sem si z njo prislužila nekaj jeze bogov, sem organizatorjem zanj iskreno hvaležna. To je bil dan, ki bo moje življenje vedno polnil z lepim.

Ali menite, da boste kot tehnična direktorica lahko nadgrajevala preteklo delo ali kako drugače vplivala na razvoj PE TiO₂?

Gotovo! Oboje! Če v to ne bi verjela, bi me težko spravili iz mojega ljubega gnezda. Sem človek, ki vedno razmišlja o doseganju boljšega, a hkrati rada stvari tudi dokončam. Upam, da sem tako dokončano pustila za sabo nekaj rezultatov, ki bodo vsem skupaj pomagali živeti v jutrišnji dan. Aktivno delo na področju kemijskega inženirstva bo zdaj zaenkrat mirovalo. A znanje, ki sem si ga v teh letih pridobila, bom lahko dopolnjevala v širših sferah.

Najlažje mi bo vplivati na razvoj PE TiO₂, ker jo poznam. V minulih letih smo veliko vložili v naprave. To obdobje se bo počasi končalo. In čisto prav je, da se bo. Če rečem v prispodobi. Kravo smo kupili. Zdaj jo moramo hraniti s pravo travo, molsti ob pravih urah ter prodati vse kar nam daje. Čudež razvoja v prihodnjih letih se zato po moje skriva v naših ljudeh. Tistih, ki bodo raziskovali, proizvajali, vzdrževali, kontrolirali, prodajali ... Tistih, ki bodo s svojimi idejami iz manj znani narediti več. Veliko sem delala z ljudmi v Cinkarni in vem, da so tega sposobni.

Kako vidite vaše vodenje na področju tako raznolike proizvodnje v prihodnje?

Moja osnovna odgovornost je koordinacija dela v vseh proizvodnih poslovnih enotah, Vzdrževanju z Energetiko in štirih službah (Razvoj, Kakovost, Varstvo okolja, Varstvo pri delu). Če sem prej govorila o PE TiO₂, moram poudariti, da to še zdaleč ni moj edini cilj. Ravno tako odgovorna se počutim tudi za ostale poslovne enote in službe iz mojega resorja. Vsi si zaslužijo pozornost. Res pa je, da na tem področju potrebujem nekaj več časa za spoznavanje in vzpostavitev prave komunikacije. Na tej poti bom vztrajala, dokler bom imela zaupanje Nadzornega sveta in Predsednika uprave. Cilj bo dosežen najprej tam, kjer se bodo tudi direktorji in vodje služb podali na pot približevanja.

Posebno mesto na področju dela zavzema varnost in zdravje pri delu. Vaša vizija!

Če rečem da je uspeh rezultat dela ljudi, potem moram vsekakor dodati - zadovoljnih in zdravih ljudi. Delodajalec je dolžan delavcu zagotavljati varne in zdrave pogoje dela. To pomeni, da mora poskrbeti za primerno ureditev delovnega mesta, poleg tega pa tudi za izobraževanje in osebno zaščito, tam kjer je potrebna. Delavec mora na drugi strani prav tako prevzeti svoj del odgovornosti, to je opozarjanje na neskladja, sodelovanje pri izobraževanju ter uporabljanje predpisanih osebnih zaščitnih sredstev. Ocenjujem, da lahko pri nas obe strani še vedno izboljšujeta stanje.

Da bi odpravili neskladje na tem področju, je Uprava sprožila pregled vseh delovnih mest. Široka akcija, ki jo vodi Služba za varstvo pri delu v sodelovanju z vodji posameznih oddelkov, ima kot prvi delni rezultat zapis ugotovljenih neskladij. Zapis je naslovljen na direktorje in vodje služb, ki so zadolženi, da določijo odgovorne osebe in roke za odpravo neskladij. Uprava bo ureditev neskladij nadzirala, razmer ki vladajo v domači postelji pa še vedno ne bomo mogli ustvariti. Veliko naših delavcev dobiva dodatek za težje pogoje dela in nošenje osebnih zaščitnih sredstev. Tudi na tem področju bo potrebna revizija, saj so se pogoji s časom ponekod spremenili, uporaba osebnih zaščitnih sredstev pa je še vedno zelo pomanjkljiva. Zavedati se moramo

osnovnega cilja. Ta je gotovo bolj v odpravi neskladij, kjer je mogoče in uporabi ustrezne zaščite kjer drugače ne gre, kot pa v dodatkih, ki naj bi plačevali naše zdravje. Zdravje v resnici ne bi smelo biti naprodaj!

Ekologija, ki je posebej občutljiva tema, je zaznamovala vaš začetek na upravi. Nenehno se vrstijo novinarska vprašanja. Kakšne načrte imate na tem področju? Ali razmišljate o kakšnih novih prijemih na tem področju?

Drži! Ekologija mi res jemlje precej časa. Novinarska vprašanja me ne motijo. Prej narobe. Z vprašanji ali brez bi rada zaposlenim in zunanjim povedala kje smo in kam gremo. To je pač področje, ki v današnjih časih dobiva drugačen pomen, kot ga je imelo desetletja nazaj. In verjetno je to razlog, da nikjer po svetu kemije ne marajo, čeprav brez nje živiti tudi ne bi več znali.

Moje osebno mnenje je, da smo za varovanje okolja odgovorni vsi. Tako tisti, ki doma kurijo stare gumijaste škornje ali odpadke stroporja iz fasade, kot velike tovarne. Mi smo velika tovarna in v zadnjih letih zmeraj bolj zgledno skrbimo za okolje. To potrjujejo tudi naše primerjave z Evropo. Res pa je, da trideset let nazaj ni bilo tako in da o tem, kar počnemo sedaj, ne govorimo veliko.

Javnost mora vedeti za naše aktivnosti na področju zmanjševanja vplivov na okolje in ima pravico vedeti kaj in zakaj gre včasih kaj narobe. Nekaj smo v to smer že naredili (tudi ta številka Cinkarnarja je posebej posvečena ekologiji), načrti za prihodnost pa bodo usmerjeni predvsem v sprotno informiranje, ne le odgovarjanje na pritožbe.

Poleg lokalnega okolja je treba misliti tudi na lastnike?

Če se postavim na nivo filozofskega razmišljanja, lokalno okolje in lastniki pravzaprav niso daleč narazen. Obojni pričakujejo pozitivno delovanje, kateremu najboljši merilo uspešnosti je denar. Moje ni razpravljati o tem kdo, koliko in zakaj, pač pa vzpodbujati naloge za racionalnejše poslovanje, ki bo omogočalo vsakomur vsaj toliko, kolikor pričakuje.

Katere življenjske vrednote najbolj cenite?

Na kratko bi lahko rekla vse s pozitivnim predznakom. Pri delu z ljudmi pa postanejo najpomembnejše iskrenost, zaupanje, zanesljivost.

Imate kakšne ambicije na drugih področjih družjenja na primer kultura, šport ali drugo?

Vsekakor po naravi nisem samotar. Uživam v družbi ljudi, ne glede na vrsto priložnosti. V srednješolskih časih sem bila članica dramske skupine. Kultura mi je od takrat še vedno blizu, a ji ne namenjam dovolj časa. Športnica nisem bila nikoli. Grem pa rada s prijatelji na ne previsoke hribe ali na kolesarski izlet.

Sem navdušena gospodinja. Izjemno rada kuham, pečem peciva in torte. Vse po možnosti v enkratni izvedbi. Pa ne zaradi ponesrečenega poskusa, ampak zaradi želje oziroma izziva po ustvarjanju novega.

Kljub zahtevni službi se trudim biti čim bolj popolna mama. Hči Sabina in sin Blaž sta moje največje veselje in hkrati uspeh v življenju. Pogovori in pristni stiki z njima so neprecenljiva radost.

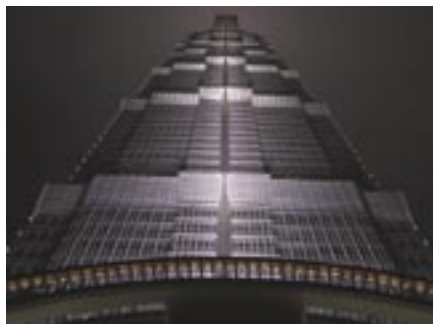
In takrat, ko gre vse narobe in se zdi, da me ves svet ne mara, se skrijem v svoj kabinet. Tam izživim svojo kreativnost in najdem samopotrditve ob drdranju šivalnega stroja, ki zašije skoraj vsa oblačila, ki jih nosim sama in včasih tudi moja hči.

Spraševala: Mira GORENŠEK

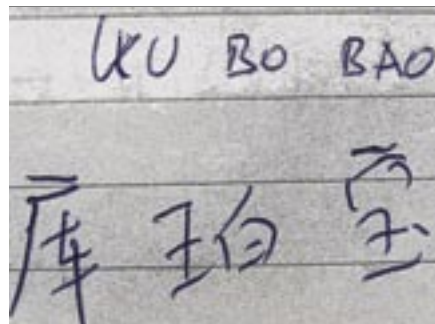
Foto: Sabina Podgoršek

Prodaja Cuprablau Z na Kitajsko

V oktobru 2005 je bila podpisana pogodba med Cinkarno Celje, d. d. in kitajskim podjetjem Sinochem International Co. iz Šanghaja, ki opredeljuje kitajsko podjetje, kot ekskluzivnega prodajnega zastopnika za prodajo našega Cuprablaua Z na področju celotne Kitajske. S tem se je končala prva faza načrtane strategije, ki smo jo pričeli izvajati že pred približno tremi leti, ko smo sprožili aktivnosti na področju registracije našega proizvoda v Kitajski. Postopek pridobivanja certifikata je potekal skoraj dve leti, saj je bilo potrebno opraviti tudi testiranja na polju, da smo zadostili vsem zahtevam Kitajskega ministrstva za poljedelstvo.



Jin Mao, trenutno peta najvišja stavba na svetu. V njej so poslovni prostori Sinochem International Co., ki je hkrati 50 % lastnik celotne stavbe.



Kitajske pismenke, ki označujejo ime našega prodajnega produkta.

Pri pridobivanju certifikata je aktivno sodeloval tudi Jure Strenčan. Naključje je hotelo, da je v istem tednu, ko smo dobili certifikat zbolel in na žalost podpis pogodbe ni dočakal. Je pa bil Jure eden redkih, ki so v projekt »Cuprablau Kitajska« verjeli z vsem srcem, zato sodelavci iz PE Kemija Celje njegovih zaslug ne bomo pozabili. Jure hvala!

Odločitev, da poskusimo s prodajo Cuprablaua Z na Kitajsko, je temeljila predvsem na dveh razlogih. Težave pri registraciji bakrove aktivne snovi, ki je osnova fungicidnega delovanja Cuprablaua, so nas navedle, da je potrebno iskati trg izven EU, po možnosti v državah, kjer so predpisi še malo bolj ohlapni. Še močnejši argument pa je bil ogromen poljedelski potencial Kitajske. Ta je samo v Sečuanu, eni od 34 provinc Kitajske, desetkrat večji od naše ciljne količine. Bilo je seveda tudi nekaj pomislekov, kot na primer nizka kupna moč Kitajcev, ti so še vedno aktualni, ampak ob več kot 10 odstotni letni gospodarski rasti, bodo najbrž kmalu zbledeli.

Začasna registracija proizvoda je veljavna do leta 2010, po tem letu bo potrebno pridobiti stalno registracijo.

Z aktivnostmi v tej smeri bomo pričeli že v letu 2006, takoj ko se bo pokazalo, da prodaja poteka po naših pričakovanjih. Pričakovanja za leto 2006 niso pretirana, saj se zavedamo, da pomeni uporaba bakrovega fungicidnega preparata pri zaščiti rastlin precejšnjo spremembo v poljedeljski praksi večine Kitajcev, ki zaradi pomeni delovne sile trenutno uporabljajo še drugačne, bolj »ročne« metode zaščite. Zato smo še posebej veseli, da smo se z našim partnerjem že uspeli dogovoriti o prvi pošiljki, enem 20 ton kointejnerju, našega proizvoda.

Je pa firma Sinochem International Co. eno od vodilnih Kitajskih uvoznih podjetij na področju kemijskih proizvodov. Njihova letna prodaja je približno 1,3 milijarde evrov. V letu 2004 so ustvarili 80 milijonov evrov dobička in njihova letna rast prodaje je 20 odstotna.

Kitajci imena Cuprablau ne morejo izgovoriti. Zato se bo izdelek na kitajskem trgu imenoval »KU BO BAO«. Pismenke, ki označujejo te zloge v dobesednem prevodu po naključju pomenijo škatlja, diamant, zaklad.

Andrej LUBEJ

Dovolj znanja in opreme za razvoj mozirske kemije

Štirje mejniki so bili usodni, da je Kemija v Mozirju zrasla v pomembno proizvodno enoto Cinkarne, ki ima trdno načrtano razvojno pot. Na njenem krmilu je bil več kot štiri desetletja Ferdo Erjavec, univ. dipl. inž. kem., ki nam je ob svojem odhodu v zasluženo upokožitev povedal, da je v prihodnje treba več pozornosti usmeriti prodaji.

Če se želimo pogovarjati o razvoju mozirske kemije, ne moremo brez omembe zgodovinskega razvoja in preteklih odločitev. Vsekakor je bila najpomembnejša, da se je leta 1961 takratna Kemična industrija Mozirje pripojila k Cinkarni. Ali je imela v Cinkarni večjo možnost razvoja?

Cinkarna je bila že takrat pomemben dobavitelj Kemične industrije Mozirje. Oskrbovala nas je z litoponom. Tu so bili še drugi pigmenti cinkovo belilo, cinkov prah in svinčeni oksidi, ki so nudili dobro osnovo bodočemu proizvodnemu programu Kemije Mozirje zato je bila odločitev o pripojitvi k Cinkarni logična. Kemija Mozirje je bila takrat tehnološko zelo zastarelo in zadolženo podjetje s proizvodnim programom na zatonu.

Cinkarna se je urejanja razmer lotila temeljito. Vsa proizvodnja se je organizirala v obratu Letuš v Mozirju pa se je kompleks 13 objektov porušil in postavila nova proizvodna hala velikosti 400 kvadratnih metrov. Dobili smo tudi transformatorsko postajo za nemoteno oskrbo z električno energijo.

Z ureditvijo delovnih pogojev in s preskrbo z energijo smo lahko organizirali tekočo proizvodnjo in se ponovno v večjem obsegu vrnili na trg.

Pri izbiri bodočega programa sedaj že obrata Mozirje v okviru tedanje Kemije Celje je bila vrsta idej od tovarne barv in lakov s kapaciteto 20.000 ton, tovarne cuprablaue, ki se je zaradi okoljskih in energetskih zahtev kasneje zgradila v Celju in še nekaterih drugih, vendar je vseskozi kot rdeča nit le bila prisotna predelava cinkarniških pigmentov v premaze.

Lahko bi se priključili k Aeru?

Ko smo se po raznih občinskih in okrajnih forumih pogovarjali o možnih prevzemnikih je bil v igri tudi Aero, ki je želel na to lokacijo preseliti del proizvodnje iz Celja. Predstavniki Aera so nas večkrat obiskali, preverjali, postavljali pogoje in čakali na nove razgovore. No, s Cinkarno je bilo lažje. Imela je program, ki nas je zanimal, pogajalci so bili bolj odprti in dostopni, zato je bila za nas odločitev lažja, čeprav so nekateri na to gledali drugače. Oba DS sta v nekaj dneh sprejela potrebne sklepe in zadeva je bila formalno končana.

Leta 1962 ste stopili na čelo obrata, zakaj prav ta priložnost?

Pred tem sem delal na Inštitutu za hmeljarstvo v Žalcu, ker pa sem si želel ustvariti družino sem iskal stanovanje. Hkrati sem ga dobil v Kopru in Mozirju, zato je bila odločitev še težja. Splet okoliščin pač.

Leta 1978 ste zaradi reorganizacije v TOZD postali direktor?

Reorganizaciji sem se dolgo upiral, a je bila odločitev vendar prava. Saj je večja samostojnost dala večji polet razvoju. Povečevali smo proizvodnjo premazov in širili prodor na trg ter gradili. Nenehno smo iskali nove izdelke in prav izdelek Purpen, ki smo ga plasirali to leto, nam je prinesel prepoznavnost, po katerem nas poznajo še danes. Mnoga vrata nam je odprl tudi projekt antikorozijske zaščite Hidroelektrarne Đerdap.

Svoj razvoj v proizvodnji ste vedno bolj usmerjali v izdelke za gradbeništvo. Tudi ta odločitev je bila modra?

Drži! Ekologija mi res jemlje precej časa. To nam je omogočilo poslovno sodelovanje z JUB-om, ker smo začeli delati zidne barve in prišli do novih proizvodnih prostorov na ozemlju na levem bregu Ljubije. S tem smo si odprli nadaljnjo možnost širitve.

Po obdobju intenzivne gradnje in posodabljanju infrastrukture na koncu osemdesetih ste potem spet našli novo pot razvoja, ki je še danes imperativ?

Ujeli smo pravi čas za plasiranje novega izdelka Ekolaka, ki nam je zagotovil razvoj za najmanj tri desetletja. To je bilo pravo nadomestilo za izgubo 70 odstotkov trga ob razpadu Jugoslavije. Zadnjih pet let pa smo na trgu tudi s proizvodnjo barvnih koncentratov za barvanje plastičnih mas Master batchi. Ta dva izdelka sta po mojem mnenju osnova za nadaljnji razvoj Kemije Mozirje. Potrebno je to znanje nadgrajevati.

Torej napredek Kemije Mozirje vidite v nadaljnjem razvoju praškastih lakov in



barvnih koncentratov za plastiko. Vodilni v Cinkarni pa so razmišljali tudi o pripojitvi Kemije v Mozirju h Kemiji Celje. Kaj menite o tem?

Nisem navdušen nad to zamislijo. Tak sistem smo že imeli v letih 1962 do 1978 pa se ni najbolj obnesel. **Menim, da Kemija Mozirje potrebuje strokovno ekipo, ki bo sposobna razvijati nove izdelke in proizvodnjo na eni strani ter nuditi tehnično pomoč marketingu pri trženju.** Zelo koristno bi bilo tudi »tržniki« zadolžene za trženje mozirskega programa fizično premestiti v Mozirje kot oddelek Marketinga. Poudariti velja, da tisti, ki živijo za isti cilj skupaj bolje delujejo. Povezani so s problemom, vpeti v njegovo reševanje in zato bolj učinkoviti.

Potrebno je tudi povedati, da projektna skupina v Kemiji Mozirje intenzivno dela na pridobivanju standardov ISO 14001 in OHSAS 18001 oziroma certifikata EMAS. To kaže na veliko osveščenost zaposlenih na področjih, ki jih ta dva standarda pokrivata in težnjo, da tudi s tem certifikatom dobimo določeno prednost na tržišču.

V letu 2006 boste upokoženec. Kaj si obetate?

Zavedam se, da bo to zame velika sprememba. življenje se bo spremenilo. Kako še ne vem. Zagotovo pa bom imel več časa za stvari, ki jih imam rad, za potovanja po svetu, jadrno padalstvo, radioamaterstvo in še kaj.

Želim vam čim več užitkov ob tem!

Mira GORENŠEK

Varčevanje z energijo

Komprimirani zrak se zelo široko uporablja, kot nosilec energije ali kot proizvodno sredstvo. Varnost in univerzalnost pri uporabi pa nas staneta zelo veliko, saj je kot energija 50-krat dražji od zemeljskega plina in 10-krat dražji od elektrike.

Recertifikacija BVQI in kontrolna presoja Slovenske akreditacije

Kmalu nam poteče veljavnost certifikata ISO 9001 : 2000. Zato je po pravilih certifikacijskih hiš treba izvesti recertifikacijsko presojo. Ker pa naša poslovna enota Kemija Celje še ni bila vključena v sistem kakovosti, se je to zgodilo ob recertifikaciji. Dva dneva so trije presojevalci firme BVQI pregledovali skladnost našega delovanja s standardom.

Pri zadnjih presojah je očiten spremenjen pristop presojevalcev. Ne gledajo več toliko dokumentacije (pričakujejo, da je že urejena), poskušajo presojati učinkovitost sistema kakovosti. Skušajo spremeniti tudi naše razmišljanje. Tak proces je dolgotrajen za oba partnerja: BVQI in Cinkarno.

Presojevalci niso ugotovili pravih neskladij s standardom. Zato gre za hvala mnogim v Cinkarni, ki so konstruktivno sodelovali v času priprav na presojo. V prihodnjem obdobju pa ne bomo stali križem rok. Takoj je treba upoštevati pripombe za plan in zastaviti revizijo Poslovnika kakovosti.

Naša služba in Služba za varstvo okolja smo imeli kontrolno presojo Slovenske akreditacije za ugotavljanje skladnosti dela v laboratorijih po ISO EN 17025. Pri tej presoji so bile ugotovljene neskladnosti. Do konca novembra smo neskladnosti v zvezi z akreditacijsko listino že odpravili. Zaradi širitve akreditacijske listine moramo do marca 2006 poslati na SA še nekaj dokumentacije. S širitvijo akreditacijske listine si bomo pridobili možnost za še eno pooblastilo Ministrstva za okolje. S takimi pooblastili si zmanjšujemo stroške za naročanje monitoringov pri zunanjih institucijah. Seveda pa vse te aktivnosti resno izboljšujejo kakovost dela v obeh službah tudi na vseh drugih področjih dela.

Mija MARIN

Vzrokov, da je energija tako pomemben dejavnik je več: tlačne izgube, notranje izgube kompresorja, hladilniki zraka, hladilniški ali adsorpcijski sušilnik, izgube puščanja. V čisto mehansko delo se pretvori samo 5 – 10 % energije.

Poraba elektrike za proizvodnjo kompri-



Kompresorska postaja za PD1



Izraba energije brez ambient kontrola v PD2

miranega zraka se je zaradi novih projektov kot je površinska dodelava 1 (PD1) zelo povečala. V kompresorski postaji za proizvodnjo komprimiranega zraka za potrebe PD1 so nameščeni trije kompresorji in v PD2 en kompresor.

Pri nazivni kapaciteti potrebujejo za svoje delovanje kar 3 MW električne energije. Zaradi izredno velike porabe elektrike in znanih razlogov, da večino časa kompresorji obratujejo na spodnji meji, oziroma izven območja optimalnega obratovanja, je razmišljanje o učinkoviti rabi energije pri proizvodnji komprimiranega zraka naravnana v smeri ciljnega spremljanje rabe energije (M&T-Monitoring in Targeting).

S problematiko velikih izgub pri delovanju kompresorjev smo že od začetka obratovanja mikronizacije na komprimiran zrak v PD2 in kasneje tudi PD1 seznanjali tudi firmo HPE. Predstavnik te firme je v Ingersolu na Šolanju za novo generacijo cmc krmiljenja kompresorjev, ki je imela dodano zelo zanimivo opcijo za zvezno regulacijo Ambient Control/paralel control in TL increasing, v simulatorju (ki ga sestavlja turbo kompresor in ventili za simulacijo porabe) ugotovil, da bi sistem lahko vodili na 20-25 % (namesto na 68 %), z zaprtim by-pas ventilom (BV) in zelo konstatnim tlakom. Tak sistem omogoča ogromen pri-

hranek energije. Sistem je zamenjal regulacijo kompresorja na tlak in električni tok (niha z nihanjem napetosti, temperature, ventilov, tlaka ...) zato je začetek odpiranja BV nastavljen z veliko rezervo, novi sistem pa deluje na osnovi politropičnega dela kompresorja, ki je neodvisen od prej omenjenih spremenljivk in



Izraba energije z ambient kontrol v PD1



Kompresor v PD2

omogoča zvezno prilagajanje TL dejanskemu stanju in tako zniža energijo za 5 do 6 % v točki dušenja.

Ker smo na osnovi izračunov in simulacij ugotovili, da bomo pri enem kompresorju privarčevali najmanj 6 milijonov SIT letno; smo v PD1 sistem tudi prigradili.

V PD2 je izvedba sistema varčevanje z energijo zaradi starega sistema krmiljenja sesalne in by-pas lopute (tu gre za obnovljen star kompresor) še neizvedljiv. Pričakujemo, da bomo v naslednjem letu lahko investirali tudi v prigradnjo Ambient Controla in s tem dosegli ustrezne finančne učinke.

Z aktivnostmi v kompresorski postaji za proizvodnjo komprimiranega zraka za potrebe PD1 pa s tem še nismo zaključili. Že dolgo časa se krešejo mnjenja o tem ali je boljše, da delujejo vsak kompresor posebej za posamezno linijo ali vsi skupaj preko tlačne posode. Glede na sedanjo porabo treh linij bi se dalo obratovati s samo dvema kompresorjema. To pomeni, da bi investicijo v združitev sistema preko tlačne posode povrnili v samo pol leta, kar je izredno ugodno. Tudi to investicijo v okviru projekta mikronizacije za PD1, predvidevamo v naslednjem letu.

Tekst in foto: Branko STARIČ

Komprimiran zrak v tretji fazi



Kompresorji v 7,5 -barski postaji



Kompresorji v 2,5 -barski postaji



Novi kompresor in adsorpcijski sušilnik

Sodobna oskrba z 2,5-barskim komprimiranim zrakom za proizvodnjo PE Titanovega dioksida se je začela z izgradnjo kompresorske postaje – I. faza v letu 1995. Zanesljivi in učinkoviti dvostopenjski centrifugalni (turbo) kompresorji že dobro desetletje brez večjih težav skrbijo za brezoljni komprimiran zrak za potrebe razklopa in kasneje tudi pnevmatskega transporta.



Hladilniška sušilnika in vodni hladilni sistem

V letu 2001 smo zaključili tudi II. fazo izgradnje kompresorske postaje za 7,5-barski zrak. Takrat smo na 2,5-barski postaji izvedli generalne remonte na vseh treh kompresorjih. Zamenjali smo že zastareli sistem krmiljenj s sodobnimi CMC in vse skupaj povezali na nov CNS v komandni postaji energetike. V tako imenovani II. fazi smo v 7,5-barsko postajo postavili dva nova turbo kompresorja in že obstoječi brezoljni vijačni kompresor. Tudi te kompresorje smo priključili na CNS. Od zagona v letu 2001 pa do konca leta 2004 se je poraba komprimiranega zraka v PE Titanov dioksid povečala kar za 51 odstotkov.

Zaradi takšnega trenda povečanja porabe smo naprej odklopili PE Metalurgija, da se sama oskrbuje s komprimiranim zrakom, v letu 2005 pa na VPS za projekt P5.6 dosegli odobritev tako imenovane III. faze za 7,5-barski zrak. Nabavili smo najnovejšo generacijo turbo kompresorja s tako imenovanim »intelegentnim« Centakovim mikroprocesorskim krmiljenjem, ki pri svojem delovanju upošteva več parametrov in

na ta način privarčuje do 5.5 odstotkov energije. Kompresor nima vodnega hladilnika zraka druge stopnje, temveč gre komprimiran 140°C vroč zrak v prav tako novi adsorpcijski sušilnik zraka.

Taki sušilniki so do sedaj bili v domeni firme Atlas Copco. Ingersoll Rand pa je z novo serijo teh sušilnikov dosegel povprečno točko rošišča -30°C (to pomeni za tretjino nižjo vrednost napram konkurenci). Takšni sušilniki garantirajo praktično 100 % tlačno moč kompresorja pri minimalnih stroških obratovanja. Običajni adsorpcijski sušilniki (tisti, ki se jih vgradi naknadno) imajo do 15 % izgub zraka in potrebujejo veliko električne energije za regeneracijo. Ta kombinacija kompresorja in sušilnika je sicer ena prvih izdelanih Ingersoll Rand aplikacij.

Da smo III. fazo usposobili za delovanje smo seveda morali napeljati nov dovod 6 kV elektrike iz trafo postaje in povečati kapaciteto vodnega hladilnega sistema. Poleg tega smo v letošnjem letu nabavili tudi nov hladilniški sušilnik, ki je poleg že obstoječega na-

menjen že obstoječim kompresorjem.

Kvaliteta komprimiranega zraka je bila po ISO 8573-1 pred dogradnjo III. faze v razredu 4. To pomeni, da smo pri sušenju komprimiranega zraka na +3°C (to je minimalna možna temperatura dosežena s hladilniškimi sušilniki) imeli do 5,95 g/m³ ostanka vode (v kubiku zraka!). Z opravljeno investicijo bomo ob delovanju novega kompresorja in sušilnika večinoma (razen ob ekstremno velikih porabah) dosegli razred 3 (to pomeni 0,88 g/m³ ostanka vode). V praksi to pomeni, da bo v zimskem času vodilni kompresor novi (manjša količina ostanka vode pomeni tudi manjšo možnost zmrzovanja), poleti pa stari največji (po kapaciteti) kompresor. Omogočena bo tudi možnost servisiranja in remontov ostalih kompresorjev brez zaustavitve proizvodnje v PE Titanov dioksid.

Tekst in foto: Branko STARIČ

Optimizacija rabe vode v Metalurgiji



Obnova omrežja pitne vode



Hladilna stolpa za hlajenje valjarne



Hladilni stolp in hladilni agregat za hlajenje žice



Notranji sistem hlajenja valjarne

V Cinkarni smo v preteklosti imeli kar tri podzemna omrežja voda in sicer: pitne, dekantirane in surove vode. Na osnovi analize stanja obstoječih omrežij smo ugotovili, da so dokaj dotrajana (veliko defektov) in dokaj neracionalno uporabljena (pri končnih potrošnikih).



Zamenjava surove vode

Zato smo v OE Energetika pristopili k obnovi in istočasni racionalizaciji posameznih omrežij:

1. Obnova omrežja pitne vode se že od leta 2002 izvaja po istoimenski projektni nalogi v predvidoma štirih fazah. Obnova je dokončana mimo PE Vzdrževanja in večinoma okoli PE Titanov dioksid. Nakup pitne vode se je zmanjšal 445.873 kubičnih metrov v letu 2001(100 %) na 147.877 kubičnih metrov do konca leta 2004(33 %). To pomeni, da je nakup pitne vode na letni ravni manjši za 297.996 kubičnih metrov in s tem pri vstopni ceni pitne vode 327 SIT/ m³ (v letu 2005), letni prihranek približno 97 milijonov tolarjev. Dokončanost projekta koncem leta 2005 je okoli 75 odstotkov. Glede na to, da smo obnovo omrežja koncipirali tako, da smo se selektivno lotili tistih delov omrežij, kjer so bile največje izgube, so preostali še deli, kjer pričakujemo manjše prihranke. Vendar ocenjujemo, da je vračilna doba preostalega dela investicije pod dvema leti. Če bo predlog plana investicij za leto 2006 zaradi tega potrjen, bi se v letu 2006 projekt lahko zaključil.

2. Racionalizacija omrežja dekantirane vode se je izvajala in končala v letu 2005 kot projekt, po projektni nalogi »Priprava vode«. Za potrebe hidrantnega omrežja in PE Kemija smo napeljali nove cevovode iz nove priprave vode.

3. Ukinitve rabe surove vode smo predvideli v projektu »Optimizacija rabe vode v PE Metalurgija«. Cilji, ki smo si jih postavili so bili zmanjšati stroške za surovo vodo, zaradi prostih iztokov iz procesov hlajenja v kanalizacijo, zmanjšati puščanja omrežja in število defektov ter s tem dragega vzdrževanja. Hidranti, v valjarni in okoli nje, ki so bili prej vezani na omrežje surove vode naj bi se napajali iz omrežja pitne vode, kar predstavlja večjo varnost ob požaru (takšno napajanje je neodvisno od izpada električne energije v Cinkarni).

Delo na projektu je potekalo dvofazno:

1. faza - Optimizacija rabe voda v PE Metalurgija:

Za hlajenje procesov v obratu žice smo izvedli zaprti hladilni tokokrog z uporabo hladilnega stolpa in hladilnega agregata (zaradi zahteve, da je potrebna temperatura hladilne vode pod 20 °C). Poleg že omenjenih komponent so za delovanje potrebni tudi: toplotni izmenjevalnik, lovilni bazeni hladilne vode, črpalke, cevovodi, regulacijski ventili, elektrokrmiljenja in inštalacije.

Za hlajenje procesov v obratu valjarne smo izvedli zaprti hladilni tokokrog z uporabo hladilnih stolpov. Poleg hladilnih stolpov so v sistem vključeni tudi temperirna postaja, bazen hladilne vode s črpalno postajo hladilne vode, razvod cevovodov zaprtega in odprtega

kroga, regulacije neposrednih in posrednih porabnikov hladilne vode, ter elektrokrmiljenje in inštalacije s CNS – centralnim nadzornim sistemom.

Da pa ni šlo vse tako, kot smo si zamislili, smo ugotovili že kmalu po zagonu sistema. Z meritvami smo ugotovili, da so se v času ulivanja pojavljali enormni dobitki toplote, tako da hladilni sistem ni bil sposoben vzdrževati zahtevane temperature okoli 25 °C. Zato smo na povratek hladilne vode iz ulivanja vgradili poseben hladilni stolp odprte izvedbe, ki je sposoben pri relativno majhnem pretoku (30 m³/h) zagotoviti ustrezen padec temperature. Pričakujemo, da bomo s to rešitvijo uspeli zagotavljati zahtevano temperaturo okoli 25 °C, tudi v najbolj neugodnih pogojih obratovanja (ekstremna vlažnost pri visokih temperaturah okolice).

Vračilna doba investicije zaradi manjših stroškov z uporabo zaprtih sistemov hlajenja v PE Metalurgija je okoli dve leti in pol.

2. faza - Zamenjava surove vode: izvedli smo zamenjavo dotrajane omrežja pitne vode z novim: od jaška pri križišču starega šolskega centra, povezano v krožno zanko okoli valjarne in s povezovalnim priklpom na omrežje pitne vode pri objektu vzdrževanja transportnih sredstev; ter odklop uporabnikov surove vode v PE Metalurgija.

Tekst in foto: Branko STARIČ

Obnavljanje proizvodnje žveplove kisline

Štiriletni projekt večjih vzdrževalnih del na objektih in procesni opremi za proizvodnjo žveplove kisline s ciljem postopne obnove, se je v letu 2005 nadaljeval z drugo fazo, ki je obsegala zamenjavo peči za sežig žvepla, stolpa za vmesno absorpcijo, toplotnega izmenjevalca in hladilnih stolpov ter druga večja investicijsko vzdrževalna dela.

Od leta 2002 začeta obnova proizvodnih zmogljivosti za proizvodnjo koncentrirane žveplove kisline, katere glavni porabnik je kar Cinkarna sama, že omogoča stalno nazivno proizvodnjo. Do konca novembra 2005 je bilo proizvedeno 150.000 ton žveplove kisline, oziroma povprečno 500 t/dan.

Obnova poteka na podlagi procesnega in baznega inženiringa, ki smo ga pripravili skupaj s firmo PETERSEN iz Wiesbadena. Posamezne faze si sledijo ob vsakoletnem remontu v trajanju 30 dni. Leta 2007 bomo imeli tehnološko sodobno napravo, ki bo v celoti obratovala po merilih najboljših razpoložljivih tehnik (BAT), oziroma po referenčnih kriterijih (BREF), ki jih Evropska unija panožno predpisuje za proizvodnjo žveplove kisline. Proizvodnja žveplove kisline je tudi zavezanec za pridobitev mednarodno veljavnega okoljevarstvenega dovoljenja.

Po zagotovitvi zadostne količine kisline za nemoteno proizvodnjo TiO_2 , smo septembra letos izvedli naslednje obnovitve:

Zamenjava peči za sežig žvepla je bila popolnoma v domeni firme PETERSEN in firme DSB SÄUREBAU iz Königswinterja, ki sta vodilni na tem področju. Staro peč nismo samo zamenjali, ampak smo jo tudi modificirali po izsledkih razvoja podobnih peči v svetu.

Izdelavo kovinskega plašča, odstranitev stare in postavitev nove peči ter izvedbo strojnih del smo zaupali firmi INOMETAL iz Maribora. Vgradnjo obzidave so izvedli delavci podjetja BACO d.o.o. iz Trzina. Pri vgradnji opeke v obzidavo peči pa je bil še stalno prisoten nadzorni strokovnjak iz firme DSB, ki je poleg nas nadziral in kontroliral potek del.

Žal je prišlo tri dni po zagonu naprave do temperaturnega preboja obzidave in jeklenega plašča peči. Proizvodnja žveplove kisline je bila takoj ustavljena in ukrepati smo morali bliskovito.

Odločili smo se, da poškodovani del plašča odstranimo, zamenjamo poškodovano opeko in vgradimo novo ter zavarimo novo pločevino. Zavedali smo se, da bi ponovni daljši izpad žveplove kisline ogrozil proizvodnjo TiO_2 .

Zamenjava stolpa za vmesno absorpcijo je zahtevala veliko časa. Odločali smo se med obzidanim ali v celoti izdelanim iz posebne nerjavne pločevine švedskega proizvajalca SANDVIK SX, brez obzidave. Po ogledu

referenčnih naprav v tujini, smo se odločili, da stolp v celoti izdelamo iz SX materiala.

Po izbiri in primerjavi več ponudb smo zopet izbrali firmo INOMETAL iz Maribora za izvajalca del. Izvedli smo še zamenjavo povezovalnih plinovodov in izločevalca kapljic.

Za kontrolo varilnih postopkov, varjenja in predvsem tesnosti smo ponovno izbrali podjetje TEMAT iz Slovenske Bistrice, ki je svojo strokovnost pokazala že pri kontroli izdelave konverterja.

Zamenjava toplotnega izmenjevalca WA1. Po našem izboru je izmenjevalec izdelala in dostavila firma TPK OROMETAL iz Oroslavja pri Zagrebu. Glede na našo zahtevo je uspešno rešila povečavo za približno 5 %, pri enakem zunanjem premeru in tudi izmenjevalec je izredno kvalitetno izdelala.

Toplotno izolacijo peči, plinovodov, izmenjevalca toplote in izločevalca kapljic, je opravilo podjetje ISOMAT iz Mežice. Z njimi smo sodelovali že lani in smo bili z njihovim sodelovanjem in kvaliteto izvedenih del ponovno zelo zadovoljni.

Zamenjava sklopa hladilnih stolpov potrebnih za pripravo hladilne vode za hlajenje žveplove kisline, je bilo potrebno izvršiti v celoti, saj se je načrtovana obnova in rekonstrukcija obstoječega sklopa hladilnih stolpov pokazala kot finančno nezanimiva.

Kot najprimernejšega izvajalca smo izbrali podjetje EHO iz Laškega. Prednosti ponudbe smo videli predvsem v tem, da je sistem sestavljen iz šestih celic, ki omogoča visoko obratovalno varnost, majhne stroške za zalogo rezervnih delov, dobro dostopnost pri popravilih in bližino servisa. Dobava opreme in vsa montažna dela, so bila zaključena v roku dvajsetih dni.

Druga investicijsko vzdrževalna dela na napravah, ki jih sicer ni možno izvesti v času obratovanja, saj zahtevajo daljšo zaustavitev proizvodnje, smo izvedli v obsegu, ki je vključeval vse vzdrževalce, vseh strok. Zamenjani so bili: temperaturna tipala, razdelilne omare, stari inštrumenti, dotrajani regali in kabli, dotrajane litoželezne cevi, vrsta ventilov itd.

Popravljen je bila antikorozijska zaščita. Opravljen je bil kontrolni pregled glavnega ventilatorja, brez katerega proizvodnja obstane, saj zanj nimamo rezerve.



Pregledana, popravljena in delno zamenjana je bila oprema filternih elementov za filtracijo tekočega žvepla, filtrov na sušilnem stolpu in na stolpu za končno absorpcijo, da bosta nemoteno delovala do naslednjega remonta, ko planiramo odstranitev in zamenjavo obeh.

Na vseh 2.000 ton rezervoarjih smo zamenjali izpustne priključke za ventili, za večjo varnost. Pregledana in pretesnjena je bila še oprema parnega sistema.

Pred ponovnim zagonom je bil kontroliran tudi prvi sloj katalizatorja v konverterju, ki ga je bilo potrebno do globine 30 cm presejati. Po odstranitvi prahu in zdrobljenih delcev, je bil katalizator vrnjen in izgubljeni del nadomeščen z novim. Dela je ob pomoči delavcev iz proizvodnje žveplove kisline, uspešno izvedla firma WHS iz Duisburga.

Z opravljenimi deli zunanjih kakor notranjih izvajalcev, pod nadzorom strokovnjakov iz PE Vzdrževanja in energetike, smo izredno zadovoljni, saj so z deli pričeli pravočasno, jih izvedli kvalitetno ter jih zaključili v planiranih rokih. Njim gre zahvala za trud in znanje, ki so ga vložili v opisani remont, kakor tudi delavcem iz proizvodnje žveplove kisline in vsem drugim sodelujočim.

Poudarjeno pa je potrebno imenovati nekatere sodelavce za izredno uspešno izvedbo koordinacije del in za inovativnost pri iskanju rešitev sproti nastalih problemov, ki so v času meseca dni, tudi bili več ali manj stalno na lokaciji posegov.

To so: Peter MRAVLAK, Janez PLANINŠEK, Darko KOŠAK, Jože KORENT, Zlatko ŠELIH.

*Toto in tekst: Peter MRAVLAK
in Dani PODPEČAN*



Prezaposlitev ni bavbav

Demoklejev meč pričakovanja prezaposlitve (beri premestitve) mnogim povzroča stres. Naenkrat ni več tiste gotovosti, tiste zabetonirane socialistične sigurnosti. Določen strah pred prezaposlitvijo iz ene v drugo poslovno enoto je votel. Vendar lahko prezaposlitev prinaša novo svežo kri v človeško osebnost. Človek po naravi želi nekaj novega in prezaposlitev v bistvu pomeni sledenje naravni človekovi danosti. Sodobni čas s svojo poslovno dinamiko zahteva od zaposlenih precej prilagodljivosti. Sledenje tem spremembam zahteva učinkovite migracije delovne sile, kar pomeni neprestano pričakovanje sprememb. Delovna mesta niso več zacementirana na vekomaj. Malo imaš možnosti preživetja delovne dobe na enem samem delovnem mestu ali v eni sami poslovni enoti. Skoraj ni upanja, da ti delovna doba mine v ležernem pričakovanju od enega do drugega plačilnega dne. Ti »zlati« časi so mimo. Od danes do jutri te lahko delodajalec prezaposli iz enega na drugo delovno mesto. Novo delovno mesto ni nujno slabše, temveč je zgolj drugačno.

Spremembe seveda niso zlo. Prav dobrodošle so za osebni razvoj človeka. Sedaj imajo večji pomen medčloveški odnosi kot pa samo delo. Izjemnega pomena za novoprispelega delavca (-ke) v novo delovno okolje je tamkajšnji delovni kolektiv. Od sodelavcev je odvisno, kako se vključiš v delovni proces in kakšne medsebojne odnose uspeš vzpostaviti. Posebno na začetku je težko, ker nikogar ne poznaš in tudi delo ti je neznanka. Dober kolektiv ti na stežaj odpre vrata v novi delovni svet in vse je potem lažje.

Pogovarjali smo se z delavcem PE TiO2 Josipom Pavičem. Predvsem nas je zanimalo, kako zaposleni, ki je doživel prezaposlitev iz enega v drugo delovno okolje, doživlja le-to.

Kdaj ste prišel v Cinkarno in kako ste izvedeli za delo v našem podjetju?

V Cinkarno sem prišel 1. februarja 1988. Do takrat sem delal v Ingradu. Za možnost zaposlitve v Cinkarno sem izvedel od sovaščanov. Veš, takrat je iz Hrvaškega Zagorja v Celje vozil poseben delavski avtobus. Plača je bila že takrat v Cinkarni višja in podjetje je bilo v bistveno boljšem položaju, kot je bil Ingrad. Šel sem v kadrovske, napisal prošnjo in dobil sem delo v takratnem TOZD Kemija, Obrat organskih barvil.

Sledila je prezaposlitev...

Leta 1992 sem se na priporočilo kadrovske službe odločil za prezaposlitev v PE TiO2, kjer sem, kot vidite, še danes. Glede na zaostritev zaposlovanja vidim, da sem sprejel pravilno odločitev.

Kako se počutite na »Titanu«?

Zamenjava okolja se mi sprva ni zdelo najboljša domislica. Zamenjaš delo, ki je popolnoma drugačno, kakršno

je bilo v sedaj že preminulem OŽB. Ljudje so drugačni in organizacija dela je popolnoma drugačna. V OŽB je bilo večinoma »horuk« delo, a tukaj je neprekinjen proces, ki od tebe zahteva vseh osem ur pozornosti.

Kaj se vam je zgodilo ob premestitvi?

Zgodilo? Najprej me je zbolelo v žepu, saj sem izgubil dva indeksa.

Dva indeksa?

Ja. Seveda sem oba indeksa dobil nazaj, vendar šele po končanem priučevanju. V Titanu so indeksi neposredno vezani na tvoje znanje. V Belem delu, kjer delam, sem šel skozi proučevanje na vseh štirih operacijah. Ravno sem končal priučevanje, dobil nazaj izgubljen indeks, pa vse znova.

Znova?

Titan je šel skozi obširno modernizacijo, kjer sta od starega ostala samo lopata in metla. V zadnjih dveh, treh letih smo ponovno šli skozi precej zahtevnejše priučevanje in spoznavanje z novim načinom dela. Ta čas je bil silno razburljiv, saj nikoli nisem vedel, če me bo naslednji dan čakalo enako delo. Skupaj z uvajanjem nove tehnologije smo se vsi učili.

Kakšno se vam zdi delo, ki ga obravljate?

Delo je precej zahtevno, saj od mene zahteva neprekinjeno pozornost. Zardi tega, ker je skoraj vsak dan nekaj novega, je delo zanimivo. Ni tiste rutine. Tehnologija je nova in še vedno se vsi učimo. Ob vsaki novi okvari moramo stakniti glave in ugotavljati, kako stvari rešiti. Modernizacija delovnega procesa zahteva tudi modernizacijo razmišljanja. Novega sem se navadil in mi nikoli ni dolgčas.

Vam je kdaj žal, da ste pristali v prezaposlitvi?

Ne. V Titanu režem sebi in svoji družini svojo rezino kruha.

Vrniva se v čas prezaposlitve. Kako so vas sprejeli novi sodelavci?

Sodelavci so me dobro sprejeli. Pomagali so mi pri prvih korakih. Pri nas na belem delu Titana je vsaka izmena ekipa zase. Zavedamo se, da je ekipa tako dobra, kot je dober njen najšibkejši člen, zato si neprestano pomagamo. Tukaj skoraj ni mojega ali tvojega dela, temveč je naše delo. Ekipni duh je močan in to mi je všeč.

Kako prenašate štiriizmensko delo?

Spočetka je bilo težko, vendar sem se navadil. Res je malce zoprno, ko vsi tvoji prijatelji in znanci gredo na fešto, a jaz v službo. Vsi imamo nočno življenje, samo jaz pri njem še zaslužim (smeh). Tako sem se navadil, da novo leto največkrat pričakam v družbi sodelavcev. Tako rekoč imam plačano silvestrovanje (smeh).

Kako vaša družina prenaša vaš delovni utrip?

Vsi smo se navadili. Kdaj pa kdaj otrok ali žena ponergajo, ker moram za praznik v službo, a kruh je kruh. Svoje življenje smo si uredili tako, da je vsem prav.

Kaj priporočate Cinkarnarjem, ki jih mogoče doleti prezaposlitev?

Naj sprejmejo ponujeno. Novo delovno okolje je sprva malce težje, a se navadiš in na koncu ugotoviš, da sprememba prinaša napredek. Strah je odveč. Ne moreš celo življenje gledati skozi eno samo okno.

Bojan EKSELENSKI

Marko Cvetko, delavski direktor



Dosedanjemu delavskemu direktorju Andreju Lubeju, ki ni več kandidiral, je potekel štiriletni mandat. Člani sveta delavcev so za to funkcijo predlagali, člani nadzornega sveta pa imenovali specialista za menedžment Cvetka Marka, dipl. inž. kem. inž., zaposlenega kot samostojnega tehnologa v Kemiji Mozirje.

Kako bi opredelil funkcijo delavskega direktorja?

Že v imenovanju je funkcija razpeta na dve strani, delavci predlagajo, kapital potrdi. Vloga delavskega direktorja je torej vez med upravo in svetom delavcev v smeri doseganja istih ciljev, ter koordinacija in zastopanje delavcev pri obeh.

Ali je v stabilnem času lahko biti v tej vlogi?

Vloga delavskega direktorja v upravi podjetja je tako v stabilnem kot v nestabilnem času zastopanje interesov delavcev glede kadrovskih in socialnih vprašanj, kot ena izmed pravic pri soupravljanju delavcev v podjetju. Cilj kapitala je vselej maksimiziranje vrednosti delnice in čim višji dobiček, cilj delavcev pa boljši socialni položaj in čim več pravic. Vendar se je treba zavesti, da višanje ciljev lahko vedno pripelje tudi do navzkrižja interesov. Tu nastopi močnejša vloga delavskega direktorja, ki naj bi te interese uskladil v zadovoljstvo obeh strani.

Kako konkretno?

V tem primeru se nameravam ravnati po svoji vesti. Prednost bom dajal argumentom, se na podlagi teh odločal, ne da bi prosperiral katero od interesnih skupin. Pri tem pa se ne bo mogoče izogniti nenehnemu lobiranju, diplomaciji, politiki, če že hočete, ter seveda vztrajnosti.

Kakšne razmere nas čakajo v prihodnje?

Predvsem turbulentne, spremenljive, boljše in slabše. V prihodnje se bo zagotovo marsikaj spremenilo. Verjetno bomo morali vsi stisniti zobe, kajti, tako dobro kot je bilo, najbrž ne bo več. Zato je dobro biti pripravljen tudi na slabše. Smer oziroma pot podjetja je načrtana, vsi skupaj, tako najvišje poslovodstvo kot delavci, moramo delovati kot homogena celota, v kateri bo vsak ravnal, kot da je podjetje Cinkarna njegovo lastno podjetje, če hočemo, da bi bilo podjetje dolgoročno čim bolj učinkovito in uspešno.

Letos smo dobili precej mlajše vodstvo?

Menim, da tudi drugačno, zagnano, ambiciozno, takšno, ki ima dovolj visoke cilje in dovolj veliko volje, da se tem ciljem čim bolj približa.

Kakšno je sodelovanje članov uprave in delavskega direktorja?

Kot član uprave ocenjujem, da je sodelovanje zelo dobro in pričakujem, da bo v prihodnosti tudi zelo učinkovito, glede programov in idej, ki sem si jih kot delavski direktor načrtoval. Člana uprave sta zelo zainteresirana, da bi kot delavski direktor bil čim bolj obveščen o vseh pomembnih dogodkih o podjetju in stanju poslovanja. Ena izmed mojih nalog je, da Svet delavcev seznanjam s stanjem v podjetju, naloga sveta pa je da te informacije pripeljejo do vseh zaposlenih.

In sodelovanje sveta delavcev in delavskega direktorja?

Namen imam biti med ljudmi, vzpostaviti sistem komunikacije. To bo najlažje doseči z zbiranjem pobud, mnenj in pripomb iz vseh področij preko nabiralnikov, ki bodo nameščeni v vseh poslovnih enotah. Upam in želim, da bi bilo čim več pobud, predlogov in tudi pripomb, da bi lahko tako dvignili kakovost delovnega zadovoljstva v podjetju, da bi spodbudili sistem nenehnega izboljšanja ter inoviranja postopkov in sistemov v podjetju, seveda vse s ciljem, da bi se čimveč zaposlenih dobro počutilo v podjetju in da bi bilo podjetje dolgoročno uspešno kot homogena celota.

Mira GORENŠEK

Zoran Pevec, predsednik Sveta delavcev



Na majskih volitvah članov sveta delavcev je dobil večino glasov Zoran Pevec, prof. slov. in takoj začel z delom. Do konca leta je bilo že šest sestankov, formirali so vse organe in sprejeli vrsto sklepov.

Kaj bi povedal o sedanjih vlogi sveta delavcev v našem podjetju?

Zdi se, da gre tudi v tej vrsti demokracije za neko urejanje lastniškega odnosa. Vloga delavcev pa je pri tem še vedno pomembna. Če delaš v podjetju, si želiš, da bi bilo podjetje uspešno, a pri tem je seveda pomembno zadovoljstvo zaposlenih. Cinkarna sicer po finančnih kazalcih solidno posluje, vendar se lahko položaj glede na spremenljive svetovne razmere hitro spremeni. Zato je pomembno, da imajo zaposleni dobre in zanesljive predstavnike v svojih organih. V kriznih razmerah na primer se bo treba dobro organizirati in korektno obnašati. Pri tem vloga Sveta delavcev ni pogajalska, a gre za to, da se zna dobro predstavljati delavcem in se pravilno pogovarjati z vodstvom.

Letos ste se sestali že šestkrat, lahko povzameš vsebino?

Vsi člani so izvoljeni prvič, zato smo se najprej konstituirali, organizirali strokovne odbore, potem smo povabili vodilne delavce, da so nam predstavili programe oziroma finančne rezultate podjetja. Bili smo torej obveščeni in tako delo bi radi ohranili naprej. Ostale potem obveščamo preko spletnih strani preko intraneta.

Ste zadovoljni s stanjem?

Da, imamo dober vpogled v finančne rezultate. Dobili smo vpogled tudi v druge programe in bili enotni, da moramo bolj pozorno spremljati varnost pri delu, saj smo opozorili na težje pogoje pri vzdrževalnih delih. Ljudi tudi skrbi kaj bo z družbenim standardom, odpuščanjem v določenih razmerah, kar povečuje negotovost. Menim, da se je treba preden pride do teh težav dogovarjati med člani, sindikati in vodstvom.

Kateri so poudarki pri gledanju na prihodnost?

Naša najpomembnejša vloga je skrb za delavca preko odbora za varstvo pri delu in odbora za ekonomska vprašanja. Zelo pomembna pa je tudi družabna vloga, ki se ustvarja preko odbora za šport in kulturo, da se na ta način delavci spoznavajo in ustvarjajo prijetne prijateljske odnose. Trudili se bomo, da bomo razmere spremljali aktualno in na optimalen način.

Država se umika iz lastništva podjetij.

Ostaja vprašanje, kako bo, ko pridejo novi lastniki?

Delavska struktura mora biti na to pripravljena. Nikakor ne smemo le čakati, da se bo to zgodilo. Treba je že prej rešiti čim več delovnih mest, katerih obstoj je dolgoročno bolj vprašljiv. Recimo, kaj se bo zgodilo z vzdrževalci po končani modernizaciji, kaj se bo zgodilo z Grafiko? Tu ne gre le za pravice delavcev. Potrebno je delavce pripraviti na to, da bodo znali in zmogli delati tudi kraj drugega. Potrebno jim je povedati, da ne morejo pričakovati le bonitete, ampak zanje tudi narediti več, se držati pravil in jih ne kršiti. Potrebno je izkoreniniti stare razvade kot je na primer pitje alkohola, kajenje in še kaj. Zaposlenim je treba dati možnost izobraževanja.

Kako, na kakšen način?

Tako, da pripravimo strateški plan v smislu sprememb razmer. Dokler gre podjetju dobro je treba dobro delo nagraditi. Dejanski prispevek, ki je že nekaj let vpeljan, bi lahko bil bolj osmišljen in ni prav, da sloni v določenih konkretnih primerih na nekih pavšalnih ocenah posameznih vodij služb ali poslovnih enot.

Kakšen odnos ima novo vodstvo?

Zaenkrat zelo prijazen in ni naperjen proti delavski strukturi. Upam, da bo vodilo primerno politiko do zaposlenih in delavcem omogočilo delo in jim prisluhnilo tudi pri uresničitvi njihovih želja. Če se primerjamo s položajem zaposlenih z drugimi podjetji v regiji bi rekel, da je standard naših delavcev dober. In tako naj bo še naprej.

Mira GORENŠEK

Tonijeva trenerska vzgoja



Toni Mihalič s svojimi varovanci

Toni je po poklicu strojni tehnik in opravlja dela kot operativni vzdrževalec merilnih naprav v ARM vzdrževanju. Večino dela opravi v delavnici, po potrebi pa odpravlja napake tudi v proizvodnji titanovega dioksida. Toni se je pri nas zaposlil takoj po končani srednji šoli in opravljenem pripravništvu. S sodelavci je zelo zadovoljen, za prihodnost Cinkarne ga ni strah, kljub splošnemu težkemu gospodarskemu položaju in smelo gleda v prihodnost.

Toni je že kot mlajši deček treniral nogomet pri celjskem Kladivarju. Poleg nogometa je treniral še judo in rokomet in se je pri štirinajstih odločil za judo. Odločitev je bila pravilna, saj je bil v judu uspešnejši kot v nogometu. Svojo nogometno kariero je potem nadaljeval s 23-imi leti v nogometnem klubu Žalec, ki je tedaj igral v III. Slovenski ligi. Iz travnate površine se je prestavil na trdnjšo podlago za igranje malega nogometa, saj je bil v sezoni 2000/2001 povabljen v ekipo SD Pelikan iz Celja, ki je igral v prvi Slovenski nogometni ligi malega nogometa in so osvojili tudi naslov pokalnega zmagovalca.

S trenerskim delom se je Toni začel ukvarjati leta 1999 v nogometni šoli Mali Šampion, isto leto je končal tudi šolanje za trenerja C. Vseh otrok je v nogometni šoli Mali Šampion 250 in so razdeljeni na kategorije U-6 (šestletniki) pa do U-14 (štirinajstletniki), ko prestopijo v kadetske vrste.

Najprej je začel kot trener selekcije U-6, kasneje je še treniral selekcije U-7 na Ljubecni, U-9 v Petrovčah, ter U-8 v Celju. Sedaj je trener ekipe U-11, katero že trenira od U-6 in so osvojili naslov prvaka v selekcijah U-8 in U-10 v MNZ Celje, ter tretje mesto na državnem nivoju, kjer je bilo udeleženih preko 150 ekip. S svojimi varovanci je zelo zadovoljen, saj jih je prevzel kot šestletnike in so na najboljši poti da dosežejo še kaj več. Do 13. leta mladi

V moškem svetu je verjetno najpomembnejša postranska stvar nogomet. Uspehi in neuspehi naših nogometnih klubov in reprezentance so najpogostejša tema za pogovor v družbi. Naš sodelavec Toni Mihalič je prav tako nogometni navdušenec, le da je šel malo dlje.

igralci igrajo v MNZ Celje, 14-letni pa že igrajo v državni ligi in prav ta njihova generacija je sedaj državni prvak na Vzhodu.

Uspehi niso čez noč. Pri svojem trenerskem delu mora biti Toni najprej pedagog. Potrebno je pripraviti otroke za delo, da jih trening zanima. Mora biti dovolj strog, da jih pravilno pograja in seveda tudi pohvali. Najprej najmlajši pri 6. letih spoznavajo nogomet skozi igro, pri desetih letih pa začne Toni nadobudneže že učiti taktiko in tehniko je zelo pomembna, saj jih mora Toni naučiti pravilnega teka, vse vrste teka ter koordinacijo in skladnost gibov rok in nog. Pri svojem delu pa vztraja, da je osnovna šola najpomembnejša, kljub nasprotovanju nekaterih staršev, ki v svojem otroku pri desetih letih že vidijo Ronaldina in zanemarjajo šolo.

Maja 2003 je Toni končal šolanje za trenerja B v Mariboru, sedaj pa končuje višjo trenersko šolo na Fakulteti za šport v Ljubljani. V nadaljevanju svoje trenerske kariere želi najprej končati šolanje za trenerja A, kasneje pa še za trenerja PRO, ki je najvišja stopnja izobrazbe za nogometnega trenerja na državnem nivoju.

Toni je oče dveh sinov štiriletnega Jakca in šestletnega Lukca, ki je pravkar začel trenirati v najmlajši kategoriji pod očetovim budnim očesom. Življenjska partnerka Mateja je sprejela način življenja svojih treh moških, kar ji ni pretežko, saj tudi sama rada pogleda kakšno nogometno tekmo. Sicer so prava športna družina, veliko so na kolesih in tudi na kakšno pohodništvo se odpravijo.

Za konec je Toni še rekel, da moraš v življenju početi tisto, kar ti je najbolj všeč. In to je to.

Za vas je klepetal Zoran SLATINEK

Spoznaj me

Marija Škorjanec si je v prejšnji številki Cinkarnarja zaželela bolj spoznati Srečka Gornika, zato je predlagala njegovo predstavitev v tej rubriki. Današnji gost Spoznaj me je torej Srečko Gornik iz ARM Vzdrževanja, ki je odgovoril na 14 enakih vprašanj. Poglejmo kako.

Kje živite?

Živim v Celju, kjer sem se rodil, v Novi vasi, ki se vedno bolj prostorsko širi in povečuje število prebivalcev. Že vse življenje stanujem v enostanovanjski hiši svojih staršev in starih staršev.

Kaj ste si želeli postati, ko ste bili otrok?

V osnovni šoli je bila moja največja želja postati kuhar. A potem, ker je bila priložnost in tudi moj hobi, sem se na hitro odločil za šolo elektronike. Vsak dan sem se z avtobusom vozil v Velenje, a to mi je godilo, ker sem med vožnjo rad dremal. Zvečer iz popoldanskega turnusa pa smo lahko zavili še v Pivnico.

Kaj najraje počnete v prostem času?

Lepo bi bilo, če bi ga bilo več. Ker je naša hiša stara preko šest desetletij, je potrebna nenehnega popravila. Kako je s tem, tako vemo. Sicer pa sem tudi modelar in član Modelarskega kluba Celje. Včasih najdem čas tudi za letališki travnik, kjer modelček lahko malo zaživi.

Katera je najboljša stvar, ki ste jo naredili v življenju?

Družina (sinova sta stara 6 in 14 let) in dom, torej adaptacija stare hiše.

Kaj bi pri sebi spremenili?

Dobro se počutim v svoji koži. Torej nič.

Kateri je vaš najljubši kotic?

Neokrnjena narava na morju ali v hribih, nasploh pa na smučiščih, tisti kotic, ko začutiš, da ti prija.

Najljubše opravilo?

Na novo odkrit užitek ob smučanju in stalni predelavi stanovanja v smislu dobrega počutja, saj uživam v bivanju.

Če bi vam podarili 100 milijonov tolarjev, kaj bi z njimi naredili?

Hišo, ki bi stala bolj na samem, na kakšnem hribočku, idilično, pritično, s teraso, kamnom, potočkom, ki bi tekel mimo, v miru, le ob zvokih narave.



Srečko Gornik

Kaj najboljše skuhate?

Pico, ker jo imata otroka najraje. Obložena je s sirom, šunko, pelati ali pa vsem, kar najdem v hladilniku.

Kje bi najraje preživeli naslednje počitnice?

Poleti na otoku Krku, pozimi na avstrijskih smučiščih. Tam znajo dati dušo turizmu.

Katero znano osebo bi povabili na kosilo?

Hermana Majerja, ker cenim njegovo izjemno, zagrizeno voljo, da se je po hudi poškodbi zdrobljenega gležnja vrnil na smučišče in dosega vrhunske rezultate, kljub temu, da so napovedovali, da ne bo več hodil.

Cilj, ki si ga želite uresničiti?

Precejšen realist sem in se ravnam po trenutnih vzgibih. Morda pa le, da otroci pridejo h kruhu in da odkrijem nove kraje.

Katerega pregovora se držite?

Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.

Kdo naj bo naslednji v Spoznaj me?

Rad bi, da bi spoznali Martina Senegačnika, ker ga vsi poznamo le kot vodjo gasilcev in kot predavatelja na tečajih požarne varnosti, in je še posebej skrben.

Mira GORENŠEK

Končali šolanje

Prav je, da se vse življenje učimo. Znanje je tista stvar, ki nam ga ne more nihče vzeti. Izobraževanje posameznika ni sicer zadosten pogoj za napredovanje, če od tega podjetja nima koristi oziroma, kadar zaradi izobraževanja niso opravljene delovne obveznosti. Vsekakor je korist na obeh straneh, če so pogodbene obveznosti izpolnjene. Nekateri naši sodelavci so se uspeli došolati in si pridobiti nova znanja. Zajeli smo vse tiste, ki so pridobili spričevala v letu 2005, oziroma od zadnje objave v decembrski številki leta 2004.

2005

DANIEL KEŠE je opravil poklicno maturo na UPI Ljudski univerzi Žalec in pridobil naziv strojni tehnik,

MARKO CVETKO je na Ekonomski fakulteti v Ljubljani pridobil naziv specialist podiplomskega specialističnega študija managementa,

TOMI GOMINŠEK je na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo v Mariboru uspešno zagovarjal magistrski,

DARJA HORVAT je na Pravni fakulteti v Mariboru pridobila naziv univerzitetne diplomirane pravnice,

JOŽE KOŠTOMAJ je opravil poklicno maturo na Poklicni in tehniški strojni šoli v Celju in pridobil naziv strojni tehnik,

MARTIN BABIČ je opravil poklicno maturo na Strojni šoli v Celju in pridobil naziv strojni tehnik,

ANDREJ ŠELIH je končal višjo strokovno šolo v Celju in pridobil strokovno izobrazbo inženirja strojništva,

IGOR VODEB je končal višjo strokovno šolo v Celju in pridobil strokovno izobrazbo inženirja strojništva,

ŽELJKO PAJK je končal višjo strokovno šolo v Celju in pridobil strokovno izobrazbo inženirja strojništva,

ZORAN TRAFELA je diplomiral na Naravoslovno tehniški fakulteti Univerze v Ljubljani in pridobil naziv diplomirani inženir metalurgije,

KLAVDIJ KOŠAK je diplomiral na Naravoslovno tehniški fakulteti Univerze v Ljubljani in si pridobil naslov diplomirani inženir metalurgije,

FRIDERIK MADARASI je diplomiral na Naravoslovno tehniški fakulteti Univerze v Ljubljani in pridobil naslov diplomirani inženir metalurgije.

Vodstvo Kadrovske splošne službe in Uprava podjetja vsem diplomantom iskreno čestita in jim želi veliko delovnih uspehov v doseganju svojih življenjskih ciljev.

Mira GORENŠEK

Nagrada sklada Henkel Tomiju Gominšku



Tomi Gominšek

Henkel Slovenija s svojim nagradnim skladom podpira znanstveno raziskovalno delo študentov. Z nagradami najboljšim izrečemo priznanje in jih vzpodbudimo, da svoje znanje in izkušnje prenesejo tudi v prakso. Vsako leto nagradi najboljše zaključne naloge dodiplomskega, magistrskega in doktorskega študija kemije in kemijske tehnologije na mariborski univerzi. Letos je to prestižno in častno nagrado prejel naš mladi strokovnjak mag. Tomi Gominšek za magistrsko delo z naslovom Kontinuirna precipitacija kalcijevega sulfata dihidrata iz odpadne žveplove kisline in pridobivanje alfa in beta mavca. Nagrado dobijo na leto samo trije mladi strokovnjaki, eno za diplomsko, eno za magistrsko in eno za diplomsko delo. Zlati prstan in denarna nagrada v višini 500 eurov mu bo podeljena na slovesni prireditvi 23. 12. 2005.

Nagrajeno magistrsko delo Tomija Gominška, ki jo je ustvaril pod mentorstvom Cirila Poharja iz ljubljanske fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo, je odličen dokaz za delo v pravi smeri, saj je pomembno, da je bila naloga dovolj aplikativna v industriji in v trendu ekološke naravnosti. Tomi pravi, da nagrade ni pričakoval, veliko pa mu pomeni, ker je to le potrditev znanstvenega pristopa k delu. Upa pa, da bo to dovolj velika garancija za čimprejšnjo oživitve projekta v praksi. Cilj projekta je namreč koristna uporaba sadre, kar bo za 70 odstotkov zmanjšalo sedanje odlaganje sadre.

Mira GORENŠEK



V tem letu nam vreme ni bilo naklonjeno, zato se je kolesarska sezona začela relativno pozno in se zaključila prej kot pretekla leta. Kljub temu smo uspeli realizirati nekaj organiziranih kolesarskih izletov.

Dejavnost kolesarske sekcije – »Gamsi« – CC

Naj omenim nekaj najbolj zanimivih:

- aprilski vzpon na Mrzlico,
- s kolesom na Veliko planino,
- kolesarjenje po otoku Čiovo in Hvaru,
- udeležba na kronometru okoli Petrička v organizaciji KK Zelena dolina,
- v avgustu smo se podali čez Pohorje,
- tekma v Logarsko dolino (Srečko Pliberšek prikolesaril drugo mesto),
- dvodnevno kolesarjenje po Krasu, Trenti, preko Vršiča v Tamar in zaključek v Kranjski gori,
- udeležba na Maratonu treh pršutarn v organizaciji KK Sežana,
- vzpon na Uršljo goro in
- Kopitnik nad Rimskimi toplicami.

Žal je v tem letu naša kolesarska sekcija utrpela bolečo izgubo. Pred šestimi leti je bil Jure pobudnik ustanovitve te sekcije in ves čas naša gonilna sila. Njega žal ni več med nami, mi pa bomo nadaljevali z nabiranjem kolesarskih kilometrov. Omenil bi, da je bil novembra Juretu v spomin organiziran enodnevni Adventure race (od Celja do Rogle). Tudi v letu 2006 vabimo vse, ki imate radi kolesarjenje, da se nam pridružite pri vrtenju pedal in z novimi idejami pri načrtovanju naših aktivnosti. Izteka se bolj ali manj uspešno leto. V imenu Kolesarske sekcije želim vsem zaposlenim obilo sreče, zdravja in veliko varno prevoženih kilometrov v novem letu.

Tekst in foto: Peter MRAVLAK



Planinci planinske sekcije Cinkarne bomo končno uresničili svoj dolgoletni cilj - imeti svojo planinsko kočico. V matičnem planinskem društvu Grmada, ki smo ga prav zato ustanovili najbolj aktivni člani planinske sekcije, bomo v juniju tudi uradno odprli planinsko postojanko. Imenovala se bo Pečovniška kočica na celjski Grmadi. Do otvoritve bomo kočico registrirali pri Planinski zvezi Slovenije in s tem pridobili vse ugodnosti, ki jih tako članstvo zagotavlja. Na razpolago bo do 40 sedišč, na vrtu 30 sedišč, 100 sedišč bo v okolici kočice in še dodatnih 100 sedišč pod kozolcem. 120-letni kozolec, ki smo ga postavili ob koči, nam je ravno tako v ponos. Na kozolcu si alpinisti urejajo plezalno steno. Stena bo služila za kondicijsko vadbo alpinistov in pripomogla k izvajanju alpinistične šole. Taborni prostor Vipota je namenjen mladim planincem tabornikom. Koča ima biološko čistilno napravo za čiščenje odpadnih vod in vse pomožne objekte, ki so nujni za obratovanje. Odprta bo ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Izkoriščam priložnost, da se zahvalim vsem cinkarnarjem, ki ste kakorkoli pomagali pri izgradnji kočice. Upam, da bo marsikomu služila kot prijetno zavetišče pri rekreacijskih pohodih v hribe. Žalostno je, da danes tistih, ki so največ pomagali, ne smem imenovati z imenom in priimkom, kajti s tem tvegaš, da bo imel težave na delovnem mestu. Prejšnjo upravo podjetja smo prav tako prosili za pomoč, pa smo dobili le kratek suhoparen odgovor, da trenutno ni denarja. Pa kaj, uprave se menjajo, cinkarnarji ostanemo - kočica je namenjena vsem nam.

Franc Šinko

Cinkarniški planinci končno pod lastno streho

KOLEDARČEK AKCIJ, IZLETOV IN PRIREDITEV PLANINSKEGA DRUŠTVA GRMADA CELJE V LETU 2006

Planinski pohodi in izleti:

7. januar	Osankarica (Po poti Pohorskega bataljona)
21. januar	Smrekovec (Žekovec - Mozirska kočica - Smrekovec) (Spominski pohod Dušana Krajca)
18. februar	Stol (zimski vzpon)
11. marec	Snežnik (zimski pohod)
17. april	Mala gora pri Ribnici (Velikonočni pohod)
Maj	Golica (v času intenzivne rasti)
17. junij	Storžič (Preddvor - Kališče - Storžič)
8. julij	Križ, Stenar (Krnica - Kriška stena - Vrata)
22. julij	Mangart (Italijanska in Slovenska smer)
19. avgust	Triglav (2 dni) Kot - Vrbanove Špice - Triglav - Krma
16. september	Konj - Velika planina (Podvolovjek - Presedlaj V. Planina)
29. oktober	Goričko (Kugel - Grad, noč čarovnic)
11. november	Litija - Čatež (Pohod po Levstikovih poti)
16. december	Kum (Hrastnik - Kum - Trbovlje)

Prireditve/šport/rekreacija

Januar	Snežne radosti pri Pečovniški koči na celjski Grmadi (Postavljanje sneženih mož)
Februar	Veleslalom za pokal Celjske kočice
4. februar	Zimski pohod po Celjski planinski poti (CPP)
8. april	5. Pohod po poteh celjskih grofov
1. maj	Prvomajsko srečanje planincev pri Pečovniški koči na celjski Grmadi
4. junij	Spominski pohod Stanka Maka Polule - Celjska kočica - Pečovniška kočica
23. - 25. junij	Ekološki tabor v taboru Vipota
24. junij	Občni zbor društva in otvoritev planinske postojanke (Pečovniška kočica)
11. - 17. avgust	Družinski tabor v Trenti
14. oktober	7. Kostanjev pohod Šentjur - Resevna - Pečovniška kočica (kostanjev piknik)
4. november	Jesenski pohod po Celjski planinski poti (CPP)
26. december	23. Nočni pohod s svetilkami in baklami na Grmado (Gruzijski čaj)

Izobraževalne akcije

Januar	Zimska društvena planinska šola - varno v gore
Maj	Poletna društvena planinska šola - varno v gore
September	Planinske rože in živali ogled alpskega vrta na Golteh
Oktober	Alpinistična šola AO Grmada

Delovne akcije

Januar - december Delovne akcije vsak torek od 16.00 ure do 20.00 ure

Informacije: PD Grmada - Info-pisarna tel. 03 492 93 00; Franc Šinko - tel. 031 383 591
Mišo Primc - tel. 041 324 242

ČLANARINA 2006

A - ČLANI	11.000 SIT
	odrasli z največ ugodnosti
B - ČLANI	4.000 SIT odrasli
B1 - ČLANI	2.500 SIT odrasli nad 70 let
S+Š - ČLANI	2.500 SIT dijaki in študenti
P+O - ČLANI	1.000 SIT predšolski in osnovnošolski otroci

Članarino lahko (kot običajno) plačate tudi v Cinkarni pri:
Franc Šinko PE TiO2, Mišo Primc PE
Vzdrževanje in Darja Primc Služba kakovosti. Sicer pa v info-pisarni trgovine Iglu šport Celje Nova vas.



Ekipa odbojkaric -3. mesto

Letne sindikalne igre – naši prvi in tretji

Konec septembra 2005 so v Novem mestu organizirali četrte letne igre Sindikata KNG in naši rekreativci niso manjkali. V osmih disciplinah (vlečenje vrvi, štafetni tek, namizni tenis, kegljanje, odbojka, košarka, mali nogomet in pikado) se je pomerilo preko tisoč športnikov iz številnih slovenskih podjetij, če naštejemo najštevilčnejša: Johnson Controls NTU, Novem Ložnica, Helios Domžale, Krka Novo mesto, Melamin Kočevje, Steklarna in Sinet Hrastnik, Steklarna Rogaška, Termo Škofja Loka, Sava Goodyear Kranj, Henkel Slovenija Maribor in Geberit Ruše. Cinkarnarji so imeli največ športne sreče pri malem nogometu, saj so naši fantje osvojili 1. mesto. V finalu so ugnali Sinet Hrastnik. Cinkarnarke pa so bile uspešne v odbojki in zasedle 3. mesto.

*Mira GORENŠEK
Foto Vojko Smole*



Metka Kranjc v opravi Barbare in Lenart Hrovatič kot Herman II.

Herman II. je cinkarnar

Naš sodelavec Lenart Horvatič je že dolgo vsestransko kulturno dejaven. Že peto leto je tudi Herman II., celjski grof, ki je v svojem času bil poznan daleč naokrog kot predstavnik osrednjega trgovskega knežjega mesta. K sodelovanju so ga povabili v celjskem Zavodu za turizem, kamor ga pokličejo ob priložnostnih prireditvah ob pomembnih obiskih v Celju zaradi promocije mesta. Novembra so na primer prišli gospodje in veleposlanik iz Makedonije in Lenart jim je kot Herman II. orisal zgodovino celjskih od žolniške gospode pa do danes, ko je končal z besedami: »in zopet vabljeni v naše hitro rastoče in cvetoče knežje mesto, ki bo postalo središče Evrope«. Ko so se v Celju srečali direktorji domov upokojencev iz evropske unije, jih je Herman II. povišal v oprode in grajske gospice. V okviru omenjenega zavoda sodeluje tudi na srednjeveških porokah na celjskem gradu.

Lenart pa je letos sodeloval še v enem projektu, filmu, ki so ga snemali v Celju, in ki opisuje zgodovino Celja o gospodarski in kulturni moči Celja in odnosih med nemško manjšino in avtohtonim slovenskim narodom. Film Aufbiks čreve na plot bo na sporedu na TV I. aprila 2006.

Mira GORENŠEK



Foto utrinek iz predstavitve pesniške zbirke

Samostojni prvenec Fikreta Imamovića

Zanimivo delo, ki smo ga od Fikreta čakali že zelo dolgo, je našlo pot na knjižne police in se uvrstilo na seznam avtorjev iz Cinkarne, ki so izdali svojo zbirko. Nekaj pesmi je že izdal v skupni pesniški zbirki Stopinje štirih, posamezne pesmi je objavljali v Vsesledju in Paralelah, s svojimi pesnikovanjem nas je vselej presenečal na raznih kulturnih prireditvah.

Zajetna knjiga obsega preko 60 pesmi v dveh jezikih, svoji lastni bosanščini in slovenščini ob pomoči prevajalcev:

Darje Primc, Radmile Želimorski, Zorana Pevca, Seada Mujića, Marijana Pušavca in dr. Đurđe Strsoglavca. Zbirka je izšla z denarno pomočjo Sveta delavcev Cinkarne. Fikret pravi, da je za zbirko črpal največ energije in znanja iz sodelovanja v Celjskem društvu literatov. Povedal nam je, da je izjemno hvaležen vsem imenovanim prevajalcem, Alenki Blazinšek in Ramotu Selimoviću za oblikovanje, še posebej pa Lenartu Hrovatiču, ki ga je vzpodbujal k izdaji prvenca.

V spremnem besedilu, ki ga je zapisal Zoran Pevec zapazimo poetovo skupno nit vseh pesmi, to je ljubezen, čeprav: »Kar nekaj pesmi je namenjeno tudi travmatični vojni v Bosni, iz konca prejšnjega stoletja. Tu je potrebno zapisati, da pesnik ne zahaja v običajno pripovedovanje o dogodkih, ki so pretresli svet in spremenili ljudi s tega področja, temveč v svet pogube zanese tudi rešilno bilko, ljubezen – pesnik ve, da je vojna, a se je zaljubil, postane suženj ljubezni, ne vojne, kar ne govori le o pesniškem zanosu, temveč tudi o optimizmu, s katerim zna premagovati svojo notranjo bolečino.« Torej jo je vredno prebrati.

Mira GORENŠEK

Pogovori ob slovesu naših sodelavcev

V drugi polovici letošnjega leta se je v Cinkarni upokojilo 21 sodelavcev. Ob slovesu smo se z njimi pogovarjali o življenju v tovarni in o tem kako bodo preživljali upokojska leta.

Upokojili so se: Mijo Balaško, Stjepan Djukes, Božidar Gajšek, Branka Godicelj, Ivan Hrovat, Viktorija Krajnc, Rozalija Leskovšek, Nada Mirkovič, Terezija Pavič, Luka Pavlovič, Ana Poglajen, Marjan Prelec, Drago Vilibald Raznožnik, Zofija Rebernik, Milena Retuznik, Alojzija Šorn, Anton Tofant, Albin Turnšek, Cita Uršič, Ivan Verbuč in Tomislav Vlajkovič.



Mijo Balaško

Stjepan Djukes

Božo Gajšek

Branka Godicelj

Ivan Hrovat

Cita Uršič

Mijo Balaško, rojen leta 1944, je v Cinkarno prišel leta 1963 kot ključavničar v Tovarni organskih barvil. Pet let je delal kot vzdrževalec, vmes se je tudi šolal za metalurškega tehnika. Po služenju vojske leta 1970 je bil najprej pripravnik, nato pa delal izmenovodja v Valjarni vse do upokojitve. Spominja se še stare valjarne, kjer je bilo delo fizično težko in tudi fluktuacija je bila visoka. Zdela se je, da je visoka temperatura še večja težava od težkega dela. Pogoji dela so se nekoliko izboljšali v novi valjarni, ki je bila v osnovi nadomestna stara linija, ki je Nemcem že odslužila, kombiniralo pa se je še s starimi napravami. Večji del smo linijo postavili sami in je nekako šlo, pa čeprav smo delali tudi po pet "šihov" drug za drugim. Povedal nam je, da zelo ceni poštenje, v drugi sapi pa nekoliko grenkobno reče, da napredovanje le ni bilo mogoče.

Zdaj je zadovoljen, ima hišo v Celju, mlajšo ženo, sinova, vnuki, vrt, sadni bio vrt, za konjiček pa rešuje križanke in to tako, da mu ne uide noben ugankar.

Alojzija Šorn, rojena leta 1950, se je upokojila z 36 leti delovne dobe. Delovno prakso si je pridobivala v tujini, se tam naučila discipline in reda, nato pa se leta 1972 zaposlila v Čačicah. Ko je obrat prenehal delovati, je bila prestavljena v Valjarno. Zaradi težkega dela je imela velike težave z vratnim delom hrbtenice in postala invalid. Omejitve na delu ni nihče spoštoval, zato je bila veliko na bolniški. Mlajši so delali nekaj ur intenzivno in nato počivali, ona pa tega delovnega tempa ni zdržala. Zato upa, da bo zdaj boljše, da se bo njeno zdravje toliko izboljšalo, da bo lahko pazila vnuke. Doma je v Bukovžlaku.

Tomislav Vlajkovič, rojen leta 1943, se je leta 1964 zaposlil v Kemičnem obratu za proizvodnjo minija. Potem je odšel na služenje vojske, po vrnitvi pa je več kot dve leti delal v obratu cinkovega prahu, kjer se je vse delalo "horukarsko". Pravzaprav je v vsakem kemijskem obratu v starem delu Cinkarne delal nekaj časa. Leta 1973 je bil prestavljen v novo proizvodnjo TiO₂ in bil prvi skupinovodja v nevtralizaciji. V Titanovem dioksidu je bila najbolj cenjena vršina, če si bil iznajdljiv in priden. Zelo se je upoštevala tudi varnost pri delu in pazljivost posameznika.

Tako pravi Tomo, ki je doma iz Negotina v Srbiji. Od tam je s prisluženim denarjem pri delu tamkajšnje ceste prišel v Slovenijo, kjer je že delalo veliko njegovih sovaščanov. Oni so vsak zaslužek pošiljali domov, Tomo pa si je tukaj ustvaril družino in dom.

Na Polulah imata s Tatjano, tudi cinkarnarko, hišo, ki jo je treba še dokončati, potem pa se bo posvetil lovskemu konjičku.

Zofija Rebernik, rojena leta 1951, se je v Cinkarni zaposlila leta 1975 v računovodski službi, upokojila pa se je v finančni službi. Kar 36 let skupne delovne dobe je našla. V tistih začetnih letih je knjižila še na askoti, nato je delala v oddelku saldakonti, nekaj časa je delala tudi na kompenzacijah. Zanj je najbolj pomembno, da so se s sodelavkami razumele. Doma je iz Oplotnice na domačiji, kjer je bilo osem otrok. Tudi sama ima dva otroke in že štiri vnuke. Obiskovala je tudi teološko pastoralno šolo, kjer se je učila učiti verouk. Tako zdaj opravlja zahtevno delo z mladimi in to jo bogati in pomlaja.

Luka Pavlovič, rojen leta 1943, se je v Cinkarni zaposlil leta 1975 v Litoponu, pravzaprav v Končni predelavi Titanovega dioksida kot delavec v pakirnici. Zaradi nesreče pri delu je postal invalid zato se je moral invalidsko upokojiti. Po rodu iz BiH, stanuje v Celju. V upokoju bo skupaj s soprogo najraje preživil lepe trenutke na njunem vrtu.

Anica Poglajen, rojena leta 1950, je v Cinkarni začela službovati leta 1969. Skupaj je nabrala natanko 36 let in tri dni. Sprva je bila materialni knjigovodja v finančni službi, nato vodja saldakontov. Nato je delala zaradi organizacijskih sprememb v računovodski službi kot računovodja Titanovega dioksida, nazadnje pa samostojna strokovna delavka za vsa področja. V pogovoru je hudomušno pristavila: "Zdaj ko delo olajšujejo računalniki, moramo iti pa v penzijo". Anica, ki je sicer rada prihajala v službo je doma iz Slovensko-Hrvaškega Zagorja, dvomejašica, v bližini Rogaške Slatine. Med tem ko je 20 let preživela v stanovanjskem bloku v Celju, se je zdaj vrnila na svoj dom. Zadnja leta se je tako vozila v službo in za to porabila dobro uro. Doma je ostala sama in upamo, da se je zdaj že odločila kaj bo njena glavna dejavnost.

Stjepan Djukes, rojen leta 1945, je v Cinkarni leta 1966 začel v "mrtvi" pražarni do njenega zaprtja. Potem pa še tri tedne v topilnici, kjer pa ni bilo poštenja, zato si je izprosil dva meseca v Transportu, potem je bil prestavljen v Cinkov prah, kjer je čistil peči. Glede na prejšnje delovne razmere tu ni bilo slabo. Ko so zbirali prijave za TiO₂, sem bil zraven in odpoštoval v Francosko tovarno Titanovega dioksida. Sodeloval sem pri zagonu TiO₂ in štiri leta delal v kabini II v črnem delu. Ker mu izmenska delo

ni bilo všeč, se je vpisal v elektrotehnično šolo. Tako se je lahko zaposlil v merilni službi v Vzdrževanju in v delovni ekipi te službe se je zelo dobro počutil. Zadnjih sedem let je delal v laboratoriju za meroslovje, kjer je bil praktično osem ur za računalnikom. Ker ima raje razgibano delo, mu to ni več tako prišlo kot prej.

Zdaj se bo posvečal vnukom, svojemu konjičku elektroniki, sprehodom in potovanjem. Morda pa bo koga še kdaj postrigel, saj je njegovo prvo izobrazbo, izučil se je za frizerja, že zdavnaj obesil na klin.

Albin Turnšek, rojen leta 1944, je hvaležen, da je Cinkarna ustvarila takšne pogoje, da je lahko delal od leta 1964 pa vse do upokojitve. Rad se spominja starih dni, na primer, ko je bila kriza, on pa se je pobral v vojsko, ko pa je prišel nazaj, so se razmere uredile. Začel je v projektivi Vzdrževanja, ko pa so zgradili elektro delavnico, je delal kot tehnolog za elektro-vzdrževalno službo. Potem so dobili nove vzdrževalske delavnice, v začetku je bil tam v tehnološki službi, potem je prevzel elektro delavnico, ki jo je vodil do upokojitve. Pravi, da je bil zelo zadovoljen, posebej hvaležen je starejšim delavcem, električarjem, ki so ga podkovali v praksi in mu prenašali znanje tako nesebično, mlajšim pa je hvaležen za resnost, za vsako delo, saj se niso ustrašili nobenega, še tako zahtevnega ali na prvi pogled nemogočega, korektno, hitro in dobro. Težave, največ jih je bilo z uvoženo elektro tehnologijo, so reševali timsko, in prav to organizirano skupino bo najbolj pogrešal. Doma bo zdaj malo obnovil in vzdrževal dom, še naprej bo vestno sodeloval pri gasilcih in pomagal sokrajanom pri morebitnih nesrečah.

Božidar Gajšek, rojen leta 1951, se je upokojil invalidsko. V Cinkarno je prišel leta 1972, ko je odslužil vojsko. Učil se je pri električarjih v starem delu, v obratih menjaval žarnice. Sodeloval je pri gradnji Titanovega dioksida in nato delal kot obratovni električar za proizvodnjo pigmenta titanovega dioksida. Moral se je učiti nemško, da je lahko prevedel nemške načrte, sicer pa je reševal tudi zastoje v obratu žveplove kisline. V začetku je delal na izmene, pogosto je prišel tudi, če so ga poklicali od doma. Zdaj mu ne bo treba več delati instalacij, zdravnik mu namreč pravi, da dela ne sme gledati. Včasih je rad fotografiral, zdaj bo doma v Leskovcu bolj počival.

Ivan Hrovat, rojen leta 1947, je bil zaposlen najprej v Lik Saviniji in Šipadu. V Cinkarno je prišel



Ivan Verbuč



Rozalija Leskovšek



Zinka Pavič



Luka Pavlovič



Anica Poglajen



Zofija Rebernik



Milena Retuznik



Alojzija Šorn



Albin Turnšek



Tomo Vljakovič



Nada Mirkovič



Vikica Krajnc

leta 1973 in začel delati v belem mletju v proizvodnji pigmenta titanovega dioksida kot pečar, kasneje pa kot skupinovodja. Leta 1979 je bil zaradi zdravstvenih težav premeščen za vratarja na tri izmene. Zadnje desetletje je delal kot vratar v Bukovžlaku. Ivan je bil veliko v planinah, kamor bo šel tudi v upokoju, tudi kolesaril bo in doma v Vrbnem skrbel za vinograd, krmo zajcev in pomagal gasilcem v Prožinski vasi.

Milena Retuznik, rojena leta 1956, je invalidsko upokojena in ima 30 let delovne dobe. V Cinkarno je prišla leta 1976 iz gostinstva. Vso cinkarniško delovno dobo je oddelala v tiskarskih ploščah v pakirnici. Bila je zelo zadovoljna, rada je hodila v službo. Doma je iz Zreč, rada gospodinja, zlasti pa kuha.

Branka Godicelj, rojena leta 1948, je v Cinkarni začela službovati leta 1973 v finančni službi. Pred tem je delala v Merksu in Tehnomercatorju, Celje. V Cinkarni je bila referentka za plačilni promet v likvidaturi, kjer se zahteva velika natančnost. Pravi, da je vse skupaj hitro minilo. Kar 23 let je bila doma na Ponikvi, zdaj pa je v Štorah. Njene upokojitve je najbolj vesel mož, ki je v upokoju že 13 let. Imajo vinograd, vrt, pomagala pa bo tudi staršem na domu.

Rozalija Leskovšek, rojena leta 1949, je sprva delala v Železarni Štore, nato pa v Tehnomercatorju v Celju. Leta 1973 se je zaposlila v finančni službi v Cinkarni. To delo ji ni bilo všeč, zato se je vpisala v komercialno šolo. Potem so ustanovili AOP, opravila je teste in bila sprejeta. Delala je na računalniku Fakom. Delo je bilo mnogo bolj razgibano kot v financah. Med moškimi se je sprva kar težko znašla, saj je prevladovalo mišljenje, da to vrsto dela obvladajo le moški. Rozika je dokazala, da so tudi ženske lahko programiramerke. Natančnost, ki jo je pridobila v financah ji je tu zelo koristila. Bilo je zanimivo. Hodili so na seminarje in se učili. Zavedala se je, da se je treba nenehno izpopolnjevati v znanju, saj prav na tem področju razvoj zelo hitro napreduje. Zdaj bo veliko na Kozjanskem, kjer ima vikend s sadovnjakom, vrtom in vinogradom. Pozimi pa bo v Celju, kjer ima stanovanje. Skromno pa si pri tem želi, da bi bilo vsaj toliko pokojnine kot je imela delovne dobe.

Zinka Pavič, rojena leta 1949, je prišla v Cinkarno leta 1969 sprva v obratno pisarno v Kemolit plošče v grafiko. Spominja se, da je bilo tam veliko ropota. Leta 1972 oziroma 1973 je bila premeščena v

skupne službe grafike in opravljala dela planerja za surovine, vseskozi pa tudi obračunavala plače vsem zaposlenim v grafiki. Doma je v Podplatu, kjer ima vrt in hišo in tam bo vodila gospodinjstvo tudi za sinovo družino.

Vikica Krajnc, rojena leta 1950, se je v Cinkarni zaposlila leta 1968. Eno leto je delala v obratu Grafike, nato pa odšla v nadaljnje šolanje. Nato je delala nekaj časa v inventuri v Finančni službi, večino delovne dobe pa v saldakontih. Seveda se spominja, kako je bilo še brez računalnikov, predvsem je bilo hudo ročno iskati napake, pa tudi pri pisanju na pisalni stroj je ušla kakšna številka iz kontrole. V delovni sredini se je dobro počutila, delo ni bilo stresno.

Vikica je doma iz Nove Cerkve, sicer pa živi v Novi vasi v Celju. Zelo rada ima ročna dela, rada bere in rešuje križanke. A najboljše od vsega je, ko pazi na vnuka. To je zdaj njena druga služba. Ko pa bo vnuk v vrtcu, bo šla na kakšen izlet, potovanje, sprehod, kolesarjenje.

Nada Mirkovič, rojena leta 1950, je prišla v Cinkarno leta 1969 za tajnico direktorja Grafike. Nato je bila premeščena v nabavno službo, leta 1980 je zaradi reorganizacije prestopila v Marketing.

Zadnjih 20 let je nabavljala za vse poslovne enote, saj se je oddelek številčno zmanjšal iz šest na dve zaposleni. V komerciali je delo dinamično, včasih zelo, drugič manj. Pred leti so bile velike težave zaradi izjemno majhne ponudbe izdelkov na trgu. Potem se je to uredilo. Računalniki so delo olajšali. Veliko je iz Slovenskih konjic, stanuje pa v Celju. Veliko časa prebija z možem, tudi že 12 let upokojenecem Cinkarne, na vikendu v Stranica. Veliko bere, vpisala pa se je tudi v tečaj angleščine. Življenje bo zdaj pač bolj lagodno.

Cita Uršič, rojena leta 1947, je prišla v Cinkarno leta 1970 najprej v kurirsko službo in opravljala dela z notranjo pošto. Peš ali s kolesom je prenašala notranjo pošto iz starega v novi del. Potem je 20 let delala v kopirnici, kjer je bila tudi veliko v stiku z ljudmi, saj jih je precej prihajalo, ker še ni bilo toliko kopirnih strojev. Spominja se, da ji je postalo kar slabo, če je kdo prinesel za prefotokopirati zelo velik kup. No, nekateri so pač pretiravali. Zadnje desetletje je delala kot čistilka v barvah in vezivih Grafike. V začetku je bilo kar neprijetno, potem se človek vsega navadi. Zdaj bo v domačem stanovanju v Novi vasi imela več časa za skrb za domače

ljubljenčke, psa in štiri muce.

Ivan Verbuč, rojen leta 1947, se je zaposlil v cinkarniški Kemiji v Mozirju, leta 1970. Imel je na izbiro Kamnolom ali Gorenje, potem je šel pogledat tja, v obeh je bilo delo bolj na prostem in mrzlem, v Cinkarni pa je bilo sicer v baraki, a vsaj v zavetju. Najprej je delal v stari sušilnici, kot pakovalec in izdelovalec barv. Nato je prevzel delo skupinovodje v barvitih in to opravljal vse do ukinitve obrata. Naprej je delal kot izdelovalec barv, premazov in praškastih lakov. Pravi, da je kemija v tem obdobju zelo napredovala iz pravzaprav primitivnega in težaškega dela do modernih linij in naprav. Nekaj časa je bilo tudi zelo prašno, da je že razmišljal, da bi šel proč, a se je uredilo. Doma je iz Lepe njive, nedaleč od Mozirja, stanuje pa kar v neposredni bližini Kemije Mozirje, tako da sliši kadar v Cinkarni "štancajo" Purpen. V upokoju načrtuje hišnega ljubljénčka, sprehode, kuhanje, zborovsko petje, pomoč na domači kmetiji in duhovnost.

Ob koncu so nam vsi upokojeni v tem obdobju zaželeli veliko delovnih uspehov, se zahvalili za darila in pozornost od njihovih bližnjih sodelavcev.

Mi pa smo se jim zahvalili za trud, ki so ga izkazali pri delu in jim zaželeli, da bi bili vselej zdravi in zadovoljni.

Obvestilo invalidom

V Celju obstaja Medobčinska društvo delovnih invalidov Celje, ki ima svoj sedež v Gledališki ul. 2, v katero se lahko vključijo tudi invalidsko upokojeni invalidi (I.kategorija). Društvo omogoča kopanje s popustom v zdraviliščih celjske okolice, oprostitev plačevanja takse v Sloveniji in Hrvaški, omogočena so srečanja na Boču, Kopah in Logarski dolini, organizirani so izleti in podobno. Podrobnosti bodo razvidne iz zloženke, ki zajema dosedanje delo in plan za prihodnje leto, ki jo prejmete ob prijavi. Ob prijavi je potrebno imeti odločbo Invalidske komisije, ki izkazuje kategorije (I., II., ali III.). V uradnih urah v društveni pisarni (vsako sredo in četrtek od 9. do 11. ure), je potrebno izpolniti predpisani kartonček, ki je osnova za izdajo izkaznice zveze. Letna članarina znaša 800,00 tolarjev, izkaznica pa 200 tolarjev.



Razstavni prostor Cinkarne v Volčjem potoku



Razstavni prostor v Mozirskem gaju



Jože Skornšek in Jože Strgar



Melita Miš



Mojca Marinko

V slovenskih botaničnih vrtovih

Cinkarna je s svojimi izdelki iz Agro programa prisotna v dveh največjih botaničnih vrtovih Slovenije, Volčjem potoku in Mozirskem gaju, zato, da različne vrste humovitev predstavimo kar najširši javnosti, od malčkov do starejših ljudi, na čim bolj prijazen način.



V parku Mozirskega gaja je na razstavnem prostoru postavljena učna pot, kjer se obiskovalci, predvsem mlajši, ki s pomočjo šol prihajajo na naravoslovne dneve, spoznavajo s pomenom in namenom kompostiranja na način zgodbe v stripu. Poleg kompostnika predstavljamo tudi osnovno sestavo naših rastnih substratov kot naravne in neobremenjene za okolje. V parku Volčji potok pa je za ogled postavljena promocijska hiša, kjer so razstavljene posamezne vreče humovitev, obiskovalci pa lahko tudi otipajo naravne sestavine humovitev.

Melita Miš, vodja parka Volčji potok, nam je povedala, da s Cinkarno sodelujejo že vrsto let na področju rastnih substratov v proizvodnji s poskusi, ki so jih delali za uporabo humovitev. Na področju sodelovanja z razstavnimi prostori, ki jih ima Cinkarna v parku, pa želijo dodati novo dimenzijo drugačnega sodelovanja z možnostjo povečanja zanimanja obiskovalcev parka. V proizvodnji in njihovem prodajnem centru porabijo nekaj čez 300 kubikov različnih vrst humovitev, zlasti balkonskih, univerzalnih in setvenih. V teku pa so že dogovori, da bi nas vključili v prenovu dela parkovne površine.

Mojca Marinko, vodja prodajnega centra Volčji potok se je letos lahko pohvalila z

rekordno prodajo humovitev, saj so ga prodali več kot pretekla leta. Stranke so bile z njimi zelo zadovoljne. Humoviti so vedno bolj priljubljeni in uporabni za vse vrste rastlin, ki jih prodajajo v enem največjih prodajnih centrov v osrednji Sloveniji.

Obe, Melita in Mojca, sta povedali še, da bodo pri obnovi prodajnega centra naredili poseben prostor za humovite.

V Mozirskem gaju je v avgustu potekala razstava cvetličnih aranžmajev, pripravljali pa so se že na septembrsko razstavo buč. Ob sprehodu po parku in fotografiranju zasaditev rož in grmovnic smo srečali znanega botanika gospoda **spec. Jožeta Strgarja, dipl. inž. hort.** in nekdanjega ljubljanskega župana, ki je preučeval obnašanje različnih slovenskih avtohtonih rastlin. Povedal nam je, da zdaj pripravlja novo knjigo z naslovom Svet vrtnih rastlin, ki bo izšla v letu 2006. V pogovor smo ujeli tudi lastnika parka gospoda **Jožeta Skornška**, ki je eden od prvih vrtnarjev v parku, pravzaprav duša oziroma oče parka. V park je namreč vložil izjemno veliko truda, zdaj pa počasi prepušča dejavnost svojim otrokom in sodelavcem. Povedal je, da so naši rastni substrati dobri in nam pokazal kako rastline v njih lepo uspevajo.

Mira GORENŠEK